

Ljudska

PRAVICA

»LJUDSKA PRAVICA«
USTANOVLJENA 4. OKTOBRA
1934 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BOJBO JE IZBA-
JALA KOT 16-DNEVNIK IN
TEDNIK OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL. 1941 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNJA 1945 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z »BORBO«.

LETO XXII. Stev. 129

GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC

UREJA UREDNIŠKI ODBOR

List izhaja vsak dan razen
petka - Cena 10 dinarjev

VELIČASTEN SPREJEM PREDSEDNIKA TITA V SOVJETSKI ZVEZI

V znamenju pomirjenja na svetu in nadaljnega razvoja mednarodnega delavskega gibanja

Moskva, 2. jun. Danes popoldne ob 15. po jugoslovanskem času je predsednik Tito s svojim spremstvom prispel s posebnim vlakom na kijevsko železniško postajo v Moskvi. Prirejen mu je bil nadvse svečan in prisrčen sprejem.

Ze več ur pred prihodom vlaka so se zbrale na ulicah, po katerih se je pozneje peljal Tito s spremstvom, velike množice prebivalcev. Čez ulice so bili napeti transparenti z napisi »Topli pozdravi predsedniku Jugoslavije tovarišu Titu«, »Najživi neločljivo bratsko prijateljstvo in sodelovanje narodov Jugoslavije in ZSSR« in drugi.

Transparenti so bili v ruskem in srbohrvatskem jeziku.

Zlasti velike množice so se zbrale okrog kijevske železniške postaje, svečano okraščene s sovjetskimi in jugoslovanskimi zastavami. Na postaji so stale skupine ljudi na vagonih in odondod prisrčno pozdravljale na postajo vozeči vlak.

niško postajo, so pristopili k njemu predsednik Prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR Vorosilov, predsednik vlade Bulganin, prvi sekretar CK KP SZ Hruščev in člani Prezidija. Ko je maršal Tito stopil na prag vagona, so ga navzoči sprejeli s ploskanjem, potem je predsednik Tito segel v roke Vorosilovu, Hruščevu, Bulganinu, Mikojanu, Sepilovu in ostalim. Oddelek pionirjev z rdečimi pionirskimi robci je prišel naproti predsedniku Titu in mu izročil cvetje, potem je predsednik Tito odšel proti centralnemu delu perona, kjer so njega in njegovo spremstvo pričakovali ministri, člani diplomatskega zbora, maršali, generali in častna četa moskovske garnizije. Potlej je vojaška godba zaigrala jugoslovansko in sovjetsko himno. Po raportu komandirja častne čete je predsednik Tito z Vorosilovom pregledal častno četo. Potem je segel v roke visokim sovjetskim funkcionarjem in diplomatskim predstavnikom. Strmih korakov je častna četa defilirala pred predsednikom Titom in Vorosilovom.

Potem je imel predsednik Prezidija Vrhovnega sovjeta Vorosilov naslednji pozdravni govor:

dov in njihovega boja za okrepitev miru po vsem svetu. Dovolite, dragi tovariši predsednik, da izrazim prepričanje, da bo vaš prihod v Sovjetsko zvezo obelodnen z novim važnim prispevkom h krepitvi prisrčnega prijatelj-

stva med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo in še večjo razširitvijo političnih, gospodarskih in kulturnih vezi med našimi narodi, da bo privedel do še bolj aktivnega sovjetsko-jugoslovanskega sodelovanja v obravnavanju pe-

rečih mednarodnih problemov v korist miru in sreče ljudi.

Na pozdravni govor predsednika Prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR Vorosilova je odgovoril predsednik Tito v ruskem jeziku z naslednjimi besedami:

POZDRAV PREDSEDNIKA REPUBLIKE MARSALA TITA

POGLOBITEV ZAUPANJA MED SOVJETSKO ZVEZO IN JUGOSLAVIJO

Dragi tovariši in državljani! V Moskvo prinašamo prisrčne pozdrave in najboljše želje naših narodov narodom Sovjetske zveze. S tega mesta sporočam tudi prebivalcem Moskve tople pozdrave v imenu svojih tovarišev in v svojem imenu.

vjetske zveze v kovanju njihove velike in srečnejše prihodnosti. Mislim, da vas ni treba prepričevati o tem, da so narodi Jugoslavije zmerom od vsega srca želeli, da bi rodili vaši napori v izgradnji socializma čim plodnejše sadove. Naši narodi so se zmerom

lucijo kakor tudi po njej, zlasti pa v drugi svetovni vojni v boju proti fašističnim osvajačcem, našim skupnim sovražnikom. Mi smo globoko sočustvovali z vašimi napori in najrazličnejšimi težavami, ki se jim niste mogli ogniti niti po drugi svetovni voj-

Slovesen sprejem v Moskvi

Sprejema predsednika Tita so se udeležili člani Prezidija in vlade, visoki državni in partijski funkcionarji, tuji diplomatski predstavniki ter domači in tuji novinarji. Na glavnem peronu železniške postaje so bili zbrani predsednik Prezidija Vrhovnega sovjeta SZ Vorosilov s soprogo, predsednik vlade ZSSR Bulganin, najvišji sovjetski funkcionarji Kaganovič, Kiričenko, Mikojan, Malenkov, Molotov, Pervuhin, Saburov, Suslov, Hru-

ščev, Brežnjev, Sepilov, Furceva, Svernik, sekretar CK KP SZ Aristov, predsednik Sovjetske zveze vrhovnega Sovjeta Volkov, predsednik ministrskega sveta RS FSR Jasnov, ministri zvezne in ruske vlade, maršali, admirali in generali Sovjetske zveze, poslanci Vrhovnega sovjeta in Sovjeta ZSSR, člani CK KP SZ, predstavniki družbenih organizacij in ostale visoke sovjetske osebnosti.

Ko je vlak prispel na želez-

Dobrodošlica predsednika Vorosilova

Dragi tovariši predsednik! Dragi tovariši!

V imenu Prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR, sovjetske vlade, Centralnega komiteja Komunistične partije Sovjetske zveze in svojemu imenu tople pozdravljam v glavnem mestu naše domovine Moskvi Vas in vodilne jugoslovanske predstavnike v vašem spremstvu. V vaši osebi, tovariši Tito, pozdravlja sovjet-

sko ljudstvo prijateljsko Jugoslavijo in narode vaše dežele, s katerimi vežejo delovne ljudi Sovjetske zveze vezi čvrstega, bratskega prijateljstva.

Pred letom dni je bila kot sad pogajanj med vladnima delegacijama Sovjetske zveze in FLRJ v Beogradu podpisana znana deklaracija, ki je velikega mednarodnega pomena. V njej je jasno izražena obojestranska želja na-

ših dveh dežel, da razvijeta prijateljske stike in vsestransko sodelovanje. Srečni smo, da lahko ugotovimo, da se ta deklaracija uspešno uresničuje, kar dokazuje tudi število sklenjenih sporazumov o gospodarskih in trgovinskih vprašanjih ter znanstvenem, tehničnem in kulturnem sodelovanju med našima državama.

Vse to nedvomno pričča, da rodi ponovna ustvaritev prijateljskih stikov koristne sadove, ki jih sprejemajo narodi Sovjetske zveze in Jugoslavije z velikim zadovoljstvom.

Hkrati prinaša življenje nujno potrebo po nadaljnjem razvoju in krepitvi prijateljskih stikov Sovjetske zveze in Jugoslavije v korist naših socialističnih dežel. Vsi dobro razumemo, da bo to prijateljstvo tudi v prihodnje eden najvažnejših činiteljev mirno-ljubnega sodelovanja vseh nara-

Ob lanskem sprejemu sovjetskih državnikov v Beogradu

Danes v Moskvi

Moskva, 2. jun. (Tanjug). — Spriči dolge in naporene vožnje so jutrišnji program obiska predsednika Tita znatno skrajšali, tako da bodo imeli jugoslovanski voditelji razmeroma dosti časa za počitek.

Dopoldne si bo Tito ogledal Zvezno kmetijsko in stalno industrijsko razstavo. Predsednik Vorosilov, prvi sekretar CK KP SZ Hruščev ter podpredsednik sovjetske vlade Mikojan, Kaganovič in Saburov bodo spremljali predsednika Tita in njegove sodelavce na razstavo, kjer bodo gostom opoldne priredili svečano kosilo.

Popoldne si bo predsednik Tito v spremstvu stalne sovjetske delegacije, dodeljene jugoslovans-

skim voditeljem, ogledal botanični vrt sovjetske Akademije znanosti, zvečer pa skupaj s poslanci moskovskega Sovjeta moskovsko podzemeljsko železnico in druge znamenitosti glavnega mesta Sovjetske zveze.

PREDSEDNIK TITO NA POTI V MOSKVO

PO UKRAJINI IN RUSIJI

Manifestativni sprejemi so se po sovjetski deželi stopnjevali od postaje do postaje

Brjansk, 2. jun. (Tanjug). Posebni vlak, s katerim potujejo od sovjetske meje v Ungenu predsednik Tito s soprogo, podpredsednik Edvard Kardelj in ostali člani predsednikovega spremstva v Moskvo, je danes ob 10.30 po moskovskem času prispel v Brjansk. Se sedem ur vožnje je do Moskve, kjer pripravljajo, kot poročajo sovjetske radijske postaje, predsedniku Titu velik in svečan sprejem.

V Brjansku so predsednika Tita in člane njegovega spremstva sprejeli in pozdravili podpredsednik prezidija Vrhovnega sovjeta ruske federacije Nizamov, podpredsednik vlade ruske federacije Sokolov in druge osebnosti. Predsedniku Titu je želel dobrodošlico prvi sekretar komiteja KP SZ za brjansko oblast Petuhov. Predsednik republike Josip Broz Tito je imel krajši govor, ki so ga navzoči sprejeli z burnim ploskanjem.

Ob 10.38 po moskovskem času je vlak krenil iz Brjanska v Moskvo.

Vzdolž vse nad 2000 km dolge poti po Romuniji in Sovjetski zvezi — moldavski, ukrajinski in ruski sovjetsko-socialistični republiki so predsednika Tita in njegove sodelavce povsod izredno toplo in iskreno sprejeli predstavniki oblasti in partije, izred-

no spontano pa so ga sprejele tudi množice delovnih ljudi. Sovjetski novinarji so nam pripovedovali, da je v Vinici množica ljudstva čakala na prihod Titovega vlaka cele štiri ure, ko pa je vlak naposled sinoči prispel, je navdušeno pozdravila predsednika Tita in njegove sodelavce.

Namesto deset minut je vlak v Vinici stal malone pol ure. Jugoslovanske voditelje, ki so stopili iz vlaka, da bi segli v roke najvišjim predstavnikom ukrajinske republike — podpredsedniku prezidija Vrhovnega sovjeta, podpredsedniku vlade, sekretarju KP Ukrajine in komandantu vojaške oblasti — je množica prebivalcev Vinice najtopleje sprejela.

Podoben navdušen sprejem je priredil tudi Brjansk. Vzkliki Jugoslaviji so nenehno prekinjali govor prvega sekretarja brjanskega komiteja KP Petuhova, ki je pozdravil predsednika Tita z naslednjimi besedami:

V imenu delovnih ljudi našega mesta in oblasti vas goreče in iz dna srca pozdravljam ob prihodu v naše mesto Brjansk, v našo rusko deželo. Mi sovjetski ljudje se iskreno veselimo obnove tradicionalnega bratskega prijateljstva med narodi naših socialističnih dežel. Vesele nas uspehi, ki so jih dosegli delovni ljudje Fede-

Velimo se, da smo na povabilo vaših voditeljev lahko obiskali vašo veliko in lepo deželo in da se nam je ponudila možnost, da na mestu vidimo ustvarjalne sadove delovnih ljudi So-

veslili vsakega vašega uspeha in bolela jih je sleherna težava in ovira na vaši veliki poti. Narodni naše dežele so sočustvovali z vami v vašem trpljenju in žrtvah tako med veliko Oktobrsko revo-

ni, zlasti v obnovi porušenih vasi in mest, ki so vam jih zapustili fašistični agresorji.

Vse to naši narodi visoko cenijo in razumejo, ker je bila naša zgodovina, stara in novejša, polna trpljenja in krvi. Tudi naša dežela je hodila podobno trnovo pot. V zgodovini smo bili povezani največkrat s krvnimi vezmi in žrtvami v skupnem boju proti skupnim sovražnikom, ki so hoteli zaslužiti naše narode ali motiti naše mirno življenje. Skupni boj naših narodov od leta 1941 do konca vojne proti istemu sovražniku pričča o neovrznih resnici, da sta naši usodi neločljivi in da vemo, zakaj cenimo in spoštujemo drug drugega. Vendar pa se je zgodilo nekaj nezasižanega in tragičnega, pri čemer narodi Jugoslavije in narodi Sovjetske zveze niso ničesar zakrivali. Nam je bilo hudo, toda bili smo prepričani, da bo napočil čas, ko bomo vse, kar nas je ločilo, odstranili in ko bo dobilo naše prijateljstvo novo in čvrsto podlago. Ta čas je napočil, kar je treba pripisati leninistični politiki vlade in CK KP Sovjetske zveze. Zdaj je vse to že za nami. Prihod tovarišev Hruščeva, Bulganina, Mikojana in drugih v Beograd, razgovori z njimi, ob tej priložnosti podpisana deklaracija, potem pa pogumna in daljnovidna zunanja politika kolektivnega vodstva Sovjetske zveze, vse to je po mojem trdnem prepričanju poročilo, da se kaj takšnega nikoli več ne bo pripetilo med deželama, ki gradita svoje življenje na načelih velikih mislecev Marxa, Engelsa in Lenina. Prepričan sem, da pomeni takšen način razvoja stikov in prijateljstva med našima dvema deželama ne le važen prispevek k pomirritvi na svetu, marveč tudi bogat prispevek k pravilnemu razvoju mednarodnih stikov, ohranitev in kažipot v nadaljnjem razvoju mednarodnega delavskega in naprednega gibanja sploh.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Velesposlanik Uvalić pri avstrijskem zunanjem ministru

Dunaj, 2. jun. (Tanjug). Jugoslovanski velesposlanik na Dunaju dr. Radivoj Uvalić je bil danes dopoldne pri zunanjem ministru inž. Leopoldu Figlu. Razgovor je trajal pol ure.

VREMENSKA NAPOVED

za nedeljo, 3. junija
Menjačje oblačno, vmes zlasti poldnevne pooblačitve in krajevne plohe. Nekoliko topleje.

OB OBISKU PREDSEDNIKA TITA V SOVJETSKI ZVEZI

Veličasten sprejem v Moskvi

(Nadaljevanje s 1. strani)

Dragi tovariši in državljani! V vašo deželo prihajamo, da bi se z vašimi voditelji porazgovorili in izmenjali misli o mnogih problemih, ki se tičejo ne le nadaljnjih stikov med našima dvema deželama, marveč tudi vprašanj mednarodnega značaja, vprašanj, ki vzbujajo zdaj največjo zaskrbljenost sveta, namreč okrepitve in ohranitve miru ter ustvaritve vsestranskega mirnega sodelovanja med narodi. Prepričan sem, da bo ta obisk še bolj pripomogel ne le k poglobitvi zaupanja med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo, marveč tudi k povečanju zaupanja v mednarodnem obsegu. Naš obisk pomeni torej še večjo okrepitev perspektive glede mirne koeksistence med državami in narodi na svetu. Naj živi velika Sovjetska zveza! Naj živi prijateljstvo narodov Sovjetske zveze in Jugoslavije!

sodelovanja med narodi. Prepričan sem, da bo ta obisk še bolj pripomogel ne le k poglobitvi zaupanja med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo, marveč tudi k povečanju zaupanja v mednarodnem obsegu. Naš obisk pomeni torej še večjo okrepitev perspektive glede mirne koeksistence med državami in narodi na svetu. Naj živi velika Sovjetska zveza! Naj živi prijateljstvo narodov Sovjetske zveze in Jugoslavije!

Naj živi prijateljstvo narodov Sovjetske zveze in Jugoslavije!

Ogromne množice Moskovčanov so pozdravile jugoslovanske goste

Po končanih govorih je odšel predsednik Tito z visokimi jugoslovanskimi in sovjetskimi voditelji proti izhodu železniške postaje.

Na postaji zbrana množica prebivalcev mu je viharno ploskala in vzklikala: »Naj živi predsednik Tito!« Pred železniško postajo je skupina pionirjev pozdravila predsednika Tita, ki se je potem v odprtem avtomobilu s predsednikom Prezidijom Vrhovnega sveta Vorošilovom in prvim sekretarjem CK KP SZ Hruščevom odpeljal proti svoji rezidenци. V ostalih avtomobilih so sedeli podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj, državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, član Zveznega izvršnega sveta Mijalko Todorović, predsednik Izvršnega sveta LR Hrvatske Jakob Blažević, visoki sovjetski funkcionarji in jugoslovanski veleposlanik v Moskvi Veljko Mičunović, ki je predsednika Tita pozdravil na meji Sovjetske zveze.

Velikanska množica je od kijevske železniške postaje tja do

ulice Alekseja Tolstoja, kjer stoji rezidenca predsednika Tita v enem najlepših moskovskih poslopij Spiridonovki, prisrčno pozdravljala maršala Tita. Clovek je dobil vtis, da je predsednik Jugoslavije pozdravila na ulicah malone vsa Moskva. Najmanj milijon ljudi mu je prisrčno pozdravljala v glavnem mestu Sovjetske zveze topel in prisrčen sprejem.

Pri predsedniku Vorošilovu

Predsednik republike Tito je bil nocoj ob 19. na protokolarnem obisku pri predsedniku Prezidij Vrhovnega sveta Klimentu Vorošilovu. Od svoje rezidence do Kremlja se je peljal v odprtem avtomobilu skupaj s podpredsednikom Kardeljem. Pri vohu v prostore Prezidija v Kremlju je predsednika Tita sprejel predsednik Vorošilov in mu prisrčno stisnil roko kakor tudi ostalim članom jugoslovanske delegacije — Edvardu Kardelju, Koči Popoviču, Mijalku Todoroviču in Ja-

kovu Blaževiću ter jugoslovanskemu veleposlaniku v Moskvi Veljku Mičunoviću, ki so se udeležili tega protokolarnega obiska. S sovjetske strani so bili navzoči zunanji minister Šepilov, prvi sekretar Prezidija Pjegov in sovjetski veleposlanik v Beogradu Firjubin. Predsednik Tito in predsednik Vorošilov sta se skoraj celo uro pristrčno razgovarjala. Skupaj s člani jugoslovanske delegacije se je potem predsednik Tito odpeljal nazaj v svojo rezidenco. Po moskovskih ulicah je množica Moskovčanov, ki se še niso bili razšli po svečanem sprejemu jugoslovanskih gostov, z vzdiki in mahanjem z robc dolgo in toplo še enkrat pozdravljala predsednika Tita in njegove sodelavce.

Casniki objavljajo tudi vesti o prihodu predsednika Tita na sovjetsko ozemlje in o prisrčnem sprejemu, ki so mu ga priredili prebivalci Ungena, Kišineva in Vinice. Razen tega objavljajo »Pravda«, »Izvestija« in »Trud«

Val navdušenja v Sovjetski zvezi

spričo obiska predsednika Tita je močno odjeknil v vsem moskovskem tisku

Moskva, 2. jun. (Tanjug). Moskovski časniki niso posvetili zadnja leta nobenemu voditelju katerekoli dežele toliko prostora in pozornosti kakor prihodu predsednika Tita. Vsi listi na prvih straneh objavljajo predsednikove fotografije in obširne življenjepise, pa tudi uvodnike, v katerih pozdravljajo predsednikov prihod in izražajo upanje v uspešno sodelovanje med obema deželama.

Pozornost vzbujajo uvodniki današnjih moskovskih časnikov, posvečeni prihodu predsednika Tita. Razen »Pravde« in »Izvestija« tudi »Trud« objavlja uvodnik (z naslovom »Dobrodošel«, v katerem poudarja, da vzbuja pri-

Moskva

hod jugoslovanske delegacije med Moskovčani in vsemi sovjetskimi državljani občutek zadovoljstva. Casnik izraža prepričanje, da bo ta obisk najugodnejše vplival na medsebojne stike med obema deželama. »Literaturnaja Gazeta« pravi: »Nam je vrlo in talentirano ljudstvo Jugoslavije pri srcu in mi se veselimo, da se lik jugoslovanske zemlje spreminja, da delavski razred pod vodstvom Zveze komunistov uspešno gradi močno industrijo. Danes prihaja v naše glavno mesto tovariš Tito. In če prislutnete pomenu na ulici, v podzemeljski železnici, v tovarnah in gledališčih, boste slišali živahne pogovore sovjetskih ljudi, ki se veselo čedalje tesnejšega prijateljstva med obema deželama.«

V člankih javnih delavcev, politikov in preprostih državljanov, ki jih listi objavljajo na prvih straneh, ti pozdravljajo prihod jugoslovanskega predsednika Tita. Med njimi je tudi članek člana Vrhovnega sovjeta ZSSR Volko-

bodo ukrenili, da bi se takim in podobnim anomalijam postavili po robu. Natančnejšega odgovora nismo mogli dobiti, saj so se stvari, kakor so nam pripovedovali, še stvar razprave. Vemo le, da pripravljajo ukrepe, oziroma proučujejo načela za prenos določnih pravic in pooblastil z višjih organov oblasti in uprav na nižje. In razume se, da gre tu za skrajno državnega aparata, za približanje ljudi proizvodnji, oziroma samoprodukciji, kakor sedaj po navadi govore v CSR o tej zadevi.

Ti ukrepi decentralizacije in boja proti birokratizmu se šele pripravljajo. Kakšna pa bodo njih načela, tega vam še ne bi mogel reči. Proučili bomo razne izkušnje in se šele potlej lotili dela — tako nam je odgovoril predsednik sveta poverjenikov Slovaške. Vsekakor, je pripomnil, bodo določena pooblastila prenesena s sveta poverjenikov na oblastne in okrajne ljudske odbore, s teh pa še na nižje.

Nekaj določnejšega o vprašanju, ki nas je zanimalo, smo zvedeli iz razgovora s predsednikom vlade Viljemom Širokim, po katerem

ZBIRANJE SIL NA LEVICI

zavzema prve konkretne oblike na področju krajevnih oblastnih organov

Rim, 2. jun. (Tanjug). Vodstvo Socialnodemokratske stranke je sprejelo Nennijevo povabilo na sestanek, na katerem bi proučili možnosti sodelovanja med socialnimi demokrati in socialisti v novih občinskih svetih, potem pa tudi v obnem državnem metru. V resoluciji Socialnodemokratske stranke je poudarjeno, da so izidi občinskih volitev pokazali, da je napočil čas za združitve socialističnih sil. Ta združitve mora biti rezultat zblizanja smeri dveh strank in vskladitve njihovih političnih akcij. Socialistično enotnost je treba preizkusiti že zdaj, pri formiranju občinskih svetov. Vodstvo Socialnodemokratske stranke poziva tudi svoje federacije in sekcije, naj začne v občinskih svetih psvod, kjer je to mogoče, organizirati sodelovanje s socialisti pri uveljavljanju so-

cialne politike. Na podlagi sklepa vodstva se bo strankin tajnik Matteotti sestel s sekretarjem Socialistične stranke Nennijem v sredo in bosta obravnavala pogoje in podrobnosti morebitnega širšega sodelovanja med obema strankama.

Pred tem sestankom se bo v ponedeljek sestel sekretariat Socialistične stranke. Komunistično in socialistično vodstvo bosta obravnavali sedanji položaj in stališče, na katerega se bosta postavili obe stranki, ki sta sodelovali ves čas po vojni. V svoji resoluciji je KPI pozdravila idejo socialistične enotnosti, postavila pa se je po robu poskusu socialnih demokratov, da bi izločili komuniste iz sodelovanja med socialističnimi in delavskimi gibanji.

Sklep socialnodemokratskega vodstva je še danes povzročil nesoglasja v vladni koaliciji. Tajnik Liberalne stranke Malagdi je izjavil, da liberalci ne bodo mogli sodelovati v vladni koaliciji s socialisti, če se bodo ti povežali s socialisti. Če bi socialisti vključili v novih občinskih svetih v večino in če bi prišlo do njihovega sodelovanja z vladno večino v parlamentu, bodo liberalci prisiljeni, prekiniti svoje sodelovanje s takšno koalicijo.

Ob desetletnici Italijanske republike

Trst, 2. jun. V vseh italijanskih mestih so bile danes dopolne proslave desete obletnice Italijanske republike. Dopolne ob 10. uri je bila slovesna proslava z vojaško paradno tudi v vojašnici na Opčinah pri Trstu. Pri vojaški paradni so sodelovale čete tržaške posadke. Ob 12. uri je bil na tržaški prefekturi slavnostni sprejem, ki ga je za to priložnost pripravil vladni generalni komisar dr. Palamara. Sprejema se je udeležil tudi generalni konzul Mitja Vošnjak.

Togliattijevi razgovori

v Beogradu v interesu prijateljstva med narodi Jugoslavije in Italije ter širšega mednarodnega delavskega gibanja

Rim, 2. jun. (Tanjug). Sekretar KPI Palmiro Togliatti je sinoči poročal vodstvu svoje stranke o svojem potovanju v Beograd in o razgovorih z voditelji ZK J. Po sestanku je vodstvo objavilo poročilo, v katerem pravi, da je proučila Togliattijevo poročilo o obisku v Jugoslaviji, »katerega cilj je bil, navezati stike, skleniti recipročne sporazume in upostaviti sodelovanje med KP Italije in ZK Jugoslavije.«

V poročilu je dalje rečeno, da je potovanje Palmira Togliattija

ta namen popolnoma doleglo in da vodstvo KP Italije »pozdravlja kot važno ni pozitivno dejstvo nove stike, ki so bili vzpostavljene z jugoslovanskimi komunisti v interesu prijateljstva med narodi obeh dežel in čedalje širšega razvoja mednarodnega delavskega in socialističnega gibanja.«

Na sestanku so sklenili še ta mesec sklicati sejo Centralnega komiteja, na kateri bo sprožen predlog, naj bi bil partijski kongres konec oktobra.

Vmešavanje Vatikana

v italijansko politiko v zvezi z neposrednejšimi stiki s Sovjetsko zvezo

Rim, 2. jun. (Tanjug). Predsednik vlade Segni je sklical za terek sejo vlade, da bi ministrom razložil sovjetsko ponudbo glede obiska v Moskvi. Vabilo doslej še ni bilo formalno izročeno, pač pa je sovjetski veleposlanik v Rimu Bogomolov sporočil Segniju in Martinu, da bi sovjetska vlada povabila italijanskega državnika v Moskvo, če bi prej v to privolila. Predsednik vlade Segni se je ugodno izrazil o možnosti, da bi prišlo do obiska v Moskvi.

Medtem pa je vatikansko državno tajništvo obvestilo Segnija, da papež Pij XII. ne smatra za primerno, »da bi predstavniki dežele, v kateri se nahaja središče Katoliške cerkve«, potovali v Moskvo. Vatikanski svet s tem obiskom ne strinja tudi zato, ker bi italijanska vlada potem morala povabiti Hruščeva in Bulganina v Rim.

Odkrita intervencija Vatikana, o kateri je bilo sinoči veliko govora v rimskih političnih krogih, je napravila hudo negativen vtis.

Alžirske težave

francoske vlade v poslanski zbornici

Pariz, 2. jun. (Tanjug). Francoska vlada je znova zavrnila vse predloge o pripoznanju alžirskega naroda ter sklenila nadaljevati že poprej pripravljene program, po katerem naj bi ustanovili »francosko-alžirsko skupnost«. To je danes izjavil francoski generalni rezident Robert Lacoste, ko je v Bourbonški palači odgovarjal na številna vprašanja poslancev.

Lacoste je obvestil parlament, da je vlada sklenila še nadalje pošiljati v Alžir vojaške enote, tako da bo konec junija na tem področju 364.000 vojakov. »Z okrepljenimi vojaškimi sil bomo lahko v prihodnjih mesecih izpolnili našo nalogo pomiritve.«

Razen komunističnih poslancev in dela radikalov so vsi ostali poslanci pozdravili tako opredeljeni program vladne politike v Alžiru.

Vlado pa so danes vnovič hudo kritizirali zaradi njene politike nasproti Tuniziji in Maroku. Poslanci desnega krila in centra, med njimi Robert Schuman in Pierre Montelle, so izjavili, da za sedaj ne morejo podpirati njegovega sklepa, da bi Tunizija in Maroko postala neodvisna, ne da bi bili pred tem sklenjeni pogodbi o medsebojni odvisnosti, s katerima naj bi zajamčili varovanje francoskih koristi.

Splošna parlamentarna razprava, v kateri je poglavito alžirsko vprašanje, bo končana nocoj v pozni uri, ko bodo staveli vprašanje zaupnice vladi. Tukaj pričakujejo, da bo vlada navzlic pridržkom parlamenta dobila zaupnico, da nadaljuje svojo politiko.

Grški državniški obisk v Franciji

Atene, 2. jun. (AFP). Grški kralj Pavel in kraljica Frederika sta odpotovala z ladjo »Ely« v Francijo, kjer bosta gosta predsednika Francoske republike Renéja Cotyja. Z grškima suverenoma je odpotoval tudi novi zunanji minister Evangelos Averoff, ki bo imel s člani francoske vlade politične razgovore. Obisk bo trajal tri dni.

Z VSEH STRANI SVETA

IZRAEL

Jeruzalem, 2. jun. (AFP). Predsednik izraelske vlade in vodja stranke »Mapaj« David Ben Gurion je sinoči v svoji poslanski stranki poudaril, da mora Izrael še dalje večjati svoj vojaški potencial, da bi se dežela »tako lahko postavila po robu grožnji arabskih dežel«. Ben Gurion je izjavil, da se ne more strinjati z morebitnimi koncesijami na štedo nedotakljivosti izraelskega ozemlja. Dejal je, da se mora Izrael izogniti spopada z arabskimi deželami, ker bi to stegnilo povzročilo svetovni požar.

ITALIJA

GRONCHI BO POTOVAL V TURČIJO IN LIBANON
Rim, 2. jun. (AP). Sinoči je bilo uradno objavljeno, da bo predsednik Italijanske republike Giovanni Gronchi konec septembra obiskal Libanon in Turčijo.

S POTOVANJA PO CSR

Previdno in postopoma

Razgovori in vprašanja o decentralizaciji in boju proti birokratizmu

Zdaj v CSR mnogo razpravljajo o decentralizaciji in boju proti birokratizmu.

Ko smo hoteli zvedeti, v čem je pravzaprav to tako centralistično vodstvo, ki so se mu ljudje postavili po robu, so nam navedli tale primer: ko v neki vasi zadržniki zberejo živino in nameravajo zgraditi hlev, se morajo obrniti na ministrstvo, da jim odobri prostor, kje bodo gradili (ker je to baje predpisano v nekaterih tipiziranih načrtih). Enako velja tudi tedaj, če hočejo kmetje zgraditi šolo ali most prek kake reke. V vasi Jižica pri Brnu smo se prepričali, da je razraztel upravni aparat, nam je pripovedoval tajnik oblastnega komiteja KP CSR v Brnu Jožef Končak. To je bil tudi vir birokracije. Ljudski odbori ne morejo odločiti ne o investicijah, ne o zdravstvu in tudi ne o drugih stvareh, po našem mnenju pa bi morali imeti pravico, da sami odločajo o krajevnih vprašanjih, o komunalni

graditvi, kmetijstvu, krajevni industriji, prosveti. Iz okrajev se nenehno obračajo na nas, mi pa potem vselej na Prago. Potrebno je manj telefonov, manj papirja, manj uradnih potovanj, toda več pobude ljudi.

Predsednik krajevnega ljudskega odbora v Zelencu pri Trnavi je omenil primer njihove vasi: krajevni ljudski odbor sam izbira od kmetov vse pridelke, ki jih je treba odkupiti in izročiti državi. Vse to pa opravi skorajda sam tajnik odbora, ki vodi natančno evidenco gospodarstev in zadolžitvev.

Tedaj ne vemo, kakšen je posel odkupnih organov, ki jih je na pretek v vsakem okraju. Zategadelj smo tudi predlagali, naj jih odpravijo. Tudi tu bi prihranili več deset tisoč kron, pravi Papaj.

Razumljivo je bilo torej naše zanimanje in naša vprašanja, kaj

bodo ukrenili, da bi se takim in podobnim anomalijam postavili po robu.

Natančnejšega odgovora nismo mogli dobiti, saj so se stvari, kakor so nam pripovedovali, še stvar razprave. Vemo le, da pripravljajo ukrepe, oziroma proučujejo načela za prenos določnih pravic in pooblastil z višjih organov oblasti in uprav na nižje. In razume se, da gre tu za skrajno državnega aparata, za približanje ljudi proizvodnji, oziroma samoprodukciji, kakor sedaj po navadi govore v CSR o tej zadevi.

Ti ukrepi decentralizacije in boja proti birokratizmu se šele pripravljajo. Kakšna pa bodo njih načela, tega vam še ne bi mogel reči. Proučili bomo razne izkušnje in se šele potlej lotili dela — tako nam je odgovoril predsednik sveta poverjenikov Slovaške. Vsekakor, je pripomnil, bodo določena pooblastila prenesena s sveta poverjenikov na oblastne in okrajne ljudske odbore, s teh pa še na nižje.

Nekaj določnejšega o vprašanju, ki nas je zanimalo, smo zvedeli iz razgovora s predsednikom vlade Viljemom Širokim, po katerem

Tri postavke

Njegovo razlago vprašanja decentralizacije bi lahko pravzaprav skrčili na tri osnovne postavke.

1. državni plan naj bi bil manj podoben. To pomeni, da bi ga tudi ministrstva v svojem delokrogu lahko do neke mere spreminjala. Direktorji podjetij bi dobili pravico, da sami proučujejo in sprejemajo, če se jim zdi to utemeljeno, predloge delavcev in tehniškega osebja z njih razprav o tehniških, organizacijskih in finančnih vprašanjih tovarn in zavodov. Na okrajne ljudske odbore bi prenesli pravice, da sami odločajo o kmetijski proizvodnji, prometu, kulturi in prosveti.

2. Ljudski odbori bi dobili določene gospodarski temelji, ki ga sedaj praktično nimajo. To bi jim v resnici omogočilo, da bi dejansko vodili določena področja življenja na svojem območju.

3. Nadaljnje razvijanje avtonomnosti slovaške skupščine in njenega izvršnega organa. Skupščina bi imela v vprašanih kmetijstvu, prehrani in splošne lahke industrije, odkupa, kulturno-prosvetne politike itd. zadnje besedo. Mar to pomeni, da bi v tem primeru spremenil tisti člen češkoslovaške ustave, po katerem

vlada CSR imenuje Svet poverjenikov Slovaške v tem smislu, da bi svet volila slovaška skupščina? — smo vprašali predsednika Širokega.

Seveda, je odgovoril.

Šele na začetku

Napovedani boj proti centralizmu in birokratizmu, oziroma njenega sedanja stopnja se odlikuje s precejšnjo vzdržljivostjo in previdnostjo. Resolucija, ki jo je CK KP CSR sprejel na svojem nedavnem zasedanju, poudarja, da je moč odpraviti birokracijo samo ob največjem možnem sodelovanju množic v državnem vodstvu. Tudi to je nesporno. Toda doseženi oblike sodelovanja množic v tem upravljanju — predvsem komisije in organi ljudskih odborov — niso bile dovolj učinkovite in primerne. O novih oblikah pa še ne razpravljajo.

S sedanjimi in nadaljnjimi podobnimi ukrepi v decentralizaciji in boju proti birokratizmu računajo z daljšim rokom — šele ko bodo opravljene dokončne analize in presoje različnih činiteljev in momentov. Gre torej tudi za postopnost.

Vanja Kraljević

SKRČENJE IN SPROŠČANJE državnega aparata v Sovjetski zvezi

(Od stalnega dopisnika »Borbes«)

Moskva, maja

Spremembe, ki v zadnjih letih nastajajo v notranjem življenju SZ, so do neke mere zavele tudi državni aparat.

Eden izmed poglavitnih ukrepov, da bi se izboljšal državni aparat, je bilo sproščanje njegovega ustroja in zmanjšanje števila uslužbencev.

Na 20. kongresu je bilo rečeno, da se je v zadnjih dveh letih državni aparat skrčil za 750.000 ljudi. Spričo tega zmanjšanja so leta 1955 prihranili 6 milijard rubljev. Vrh tega so v minulih letih razpustili 5600 trustov in uradov, ki so podvojevali delo drugih, ter kakih 5500 uprav, oddelkov in sektorjev v osrednjem aparatu.

Vzporedno s sproščanjem in zmanjšanjem državnega aparata poteka tudi decentralizacija, prenos posameznih pristojnosti na nižje, za sedaj predvsem na republiške organe.

V zadnjih letih so prešla iz zvezne v republiško pristojnost

številna podjetja: v metalurgiji, proizvodnji premoga, nafte, v tekstilni in lesni industriji, lahki in živilski industriji, kmetijstvu, trgovini, kulturi in ljudskem zdravstvu. V letih 1953/54 so ustanovili ponekod zvezno-republiška ministrstva. V tem obdobju je prešlo v pristojnost RSFSR več tisoč podjetij z letno proizvodnjo v vrednosti 53 milijard rubljev. Razen tega je prešlo v pristojnost vlade RSFSR več sovhozov in trgovskih podjetij. V Ukrajini so ustanovili zvezno-republiška ministrstva črne metalurgije in premoga, v Azerbejdžanu ministrstva za nafto, v Kazakstanu za barvasto metalurgijo, v vseh zveznih republikah pa ustanovljajo zvezno-republiška ministrstva za zveze.

Po julijemskem plenumu CK KPSZ so direktorji podjetij dobili večje pravice. Direktor ima sedaj večjo pravico v planiranju proizvodnje, kapitalne graditve in obnovi podjetja; določa število delovnih mest, tarifne pravilnike, tehnično proizvodno-finančni načrt na temelju letnega načrta, ki

ga določijo pristojni organ. V okviru plana lahko izvrši spremembe, prejema naročila in podobno.

Zadnji čas, zlasti po 20. kongresu je občutili čedalje večjo težnjo, da bi se okrepila vloga rajonskih organov oblasti ter sploh rajonskih vodilnih organov. Pogosto je brati in slišati, kako se »poglavitni boj za izpolnjevanje nalog na različnih področjih bje spodaj — v rajonu«. Slišati je tudi glasove, naj bi rajonskim organom poveljali njih pravice.

Glasilo CK KP SZ »Partijnaja žizn« je ondan objavilo članek namestnika voditelja oddelka partijskih organov CK KP SZ za RSFSR Storoževa, ki se v njem pisec zavzema za povečanje pristojnosti rajonskih organov oblasti. »Ne moremo zahtevati večje odgovornosti rajonskih upravnih organov,« pravi Storožev, »ne da bi jim znatno razširili pravice v vodstvu gospodarske in kulturne graditve. Tako sodi, da je sedanja

uredba o delu izvršnega odbora rajonskega sovjeta že zdavnaj zastarela in da je treba izdati novo, s katero bi se povečale pravice in obveznosti rajonskih in mestnih sovjetov. Pripravljeni so že predlogi krajevnih voditeljev, naj bi rajonski organi oblasti dobili pravico, da vodijo krajevno industrijo, da zastavijo podjetjem dopolnilne naloge v višini do 10 % letnega plana ob zagotovitvi surovin iz krajevnih virov, da razporejajo gradbeni material, ki so ga zunaj plana izdelala podjetja, ki sodijo v krajevno pristojnost, da dovolijo podjetjem, ki izdelujejo živila, da odkupujejo kmetijske pridelke v tistih kolhozih, ki so izpolnili svoje obveznosti nasproti državi — in sicer po odkupnih cenah za potrošniške zadruge. Zahtevajo tudi, naj se povečajo pravice rajonskih organov v kapitalni graditvi, v izpolnjevanju proračuna in podobno.

Toša Popovski

KONCIL SPANSKIH NADSKOFOV

Strah pred mrtvim Ortego

Cerkev v Spaniji kaže te dni hudo vzemirjenost zavojo maršičesa, kar se v zadnjem času dogaja v tej deželi. Nedavne demonstracije v severnem delu dežele, nemiri med madridskimi in barcelonskimi študenti, očitne težnje intelektualnih krogov, da bi se znebili zabubljenosti, v katero jih okrutno silijo ortodoksnе katoliške dogme — vse to, kaže, močno vzemirja in plaši španski visoki kler.

Kler je seveda najbolj občutljiv tam, kjer tako ali drugače prihajajo do izraza svobodnejša misel in znamenja bolj neodvisnega stališča na področju kulture, prosvete, filozofije.

Nedavno so v Madridu zasedali nadškofi in razpravljali, zakaj intelektualci in študentski krogi v Spaniji v zadnjem času čisto omenjajo in hvalijo filozofa Joseja Ortego y Gaseta, ki je umrl lani v oktobru. Po daljšem posvetovanju je nadškofijski koncil objavil skupno deklaracijo, v

kateri sicer ni hotel odkrito priznati, da je razpravljaval ravno o Ortegi, pač pa samo pripomnil, da je visoki zbor »bil prisiljen« proučiti »sila nevarni odklon od pravovernega katoliškega nauka v intelektualnih vprašanjih«, do katerega je nedavno prišlo.

Nadškofje so res lahko dolgo zborovali, kajti v krogih španskih izobražencev je prišlo do zelo izrazitih manifestacij v tem smislu, da nauk filozofa Ortego ne bi smeli prepustiti pozabi. Dejstvo je namreč, da so na madridski univerzi priredili komemoracijo za pokojnim filozofom, na kateri so Ortego prikazali kot mojstra svobodne misli in v kateri je bilo sploh v imenu svobodne misli in svobode govora izrečeno marsikaj liberalnega. Na zborovanju nadškofov so nedavno govorili tudi o revijah »Indice« in »Insula«, katerih izhajanje je v začetku letošnjega leta prepovedalo ministrstvo za informacije ravno zato, ker so bili v njih objavljeni članki, v katerih je bilo govora o pomenu Ortego in drugih liberalnih pisateljev, kot sta Pio Baroja in Juan Ramon Jimenez.

Reakcija cerkvenih poglavarjev je bila nagla in zelo določna. V svoji deklaraciji so izjavili: »V filozofiji, ki se ukvarja s tako kočljivimi vprašanji, kot so vzrok postanka človeka in sveta, a zlasti še vprašanji, kot sta Bog in duša, je nevtalnost gledišče nedopustna. Pravoverni katoličan ne more, niti ne sme priznati za svojega intelektualnega voditelja nekakega brezbožnika ali materialista, prav tako pa tudi ne skeptika, še zlasti pa se ne more strinjati s tem, da bi takšni ljudje učili mladino.«

Obsodba je zelo jasna. Se prej pa je katoliško glasilo »Ecclesias« takole obsodilo nauk filozofa Ortego: »Delo Ortego na ideološkem torišču je bilo rušilno in na žalost tudi zdaj, po njegovi smrti razkrajajoče učinkuje. Za svojega življenja je bil Ortego veliki vzor španskih svetovljanov kot vidimo, to tudi po smrti ni nehal biti.«

Španski nadškofje se torej boje mrtvega Ortego, toda tudi tisočev tistih živih Spancev, ki jih navdihujejo ideje pokojnega filozofa.

M. Corović

S P O T I P O S U D A N U

Po sledovih gumiarabikuma

Kairo, maja

Majhno letalo DAV se je ustavilo na praznem vletišču afriškega letališča v El Fašeru, mestu, o katerem so pred nekaj leti govorili, da je najzgodnejše v vsej Afriki že zato, ker dotlej še ni imelo zračnih zvez. Drugače pa je že stoletja znano po tem, da je težko dostopno ob suhem, še teže pa v deževnem vremenu.

Letalo ni stalo dolgo na tleh, a že je bila njegova kabinica, v kateri je bilo prostora le za 6 potnikov, razblijena od neznozne vročine. Fašerski februar po vročini daleč prekaša tudi najbolj vroče mesece v katerikoli evropski deželi. Bila je prava umetnost najti kotiček v letalu, ne za druge potnike, marveč zame, ker sem bil oborožen z dolgimi kopji, lokom, puščico in bumerangom, kar vse sem kupil v Debeni in za kar je ameriški igralec Danny Kay zaman ponujal mojemu prijatelju, ki je v letalu JAT peljal orodje v našo deželo, 200 dolarjev.

Nepregledno morje na tisoče drevce, podobnih, če jih gledaš iz letala, grmčikom, se je razprostiralo pod nami, ko smo se dvignili v zračne višave. To so debela hašaba, katerega bogastvo je ležalo tu pod našimi ali bolje rečeno pod nogami naših sopotnikov, dveh Arabcev iz Sudana, oblečenih v razkošne svilene snežnobele galabije.

Veliko površino, nekajkrat večjo od naše dežele, pokrivajo nizka komaj dva metra visoka drevesa, senegalske kacakije, ki raste, propada in znova požene iz zemlje na travnatih stepah Kordofana, na njegovi od železne rude rdečkasti zemlji. Živa duša ne skrbi za hašab in nihče ga ne neguje, razen dežja, ki mu redno prinaša novih moči, njegove življenske sokove pa že desetletja izkoriščajo Arabci, ki živijo v teh krajih in ki jih prodajajo v obliki kristalno prozorne lepljive smole. Po njih je dobila ta smola ime gumiarabikum.

V naših časih sintetične in atomov so mnogi med nami mislili, da je to, kar imenujemo

gumiarabikum, zdaj že čista kemija z lepim romantičnim imenom, spominom na stare čase. Treba je bilo priti v Zahodni Sudan, da je človek lahko dobil prave podatke o gumiarabikumu, o njegovem poreklu in sodobni proizvodnji. Sudan je svetovni proizvajalec gumiarabikuma. Ta njegov proizvod kupuje nad 50 dežel, s svojo proizvodnjo pa krije 80 % svetovne potrošnje. Ostalih 20 % dajejo Senegal, Nigerija in Vzhodna Afrika. V zunanji trgovini Sudana je gumiarabikum na drugem mestu, takoj za slovečim bombažem iz Gezire.

Na področju Kordofona in Kasane, zlasti pa Geneine domačini in razna nomadska plemena med deževjem, od oktobra do februarja zasekajo hašabe, iz katerih teče sok, ki se na zraku posuši v obliki kepice. In potem ženske pobirajo te kepice v košare. Presni gumiarabikum je brez okusa, prozoren in kristalno blesteč. Sodobno živilska industrija, zlasti industrija bonbonov, porabi kakih 30 % sudanskega gumiarabikuma. Če se z ušnicami dotaknemo pošne znamke ali pišemkega ovitka ali če pišemo z dobrim črnilom ali če prasnemo vžgalico, smo zmerom v stiku z gumiarabikumom, proizvodom daljne in neznane dežele, ki je bila še nedavno pod tujo okupacijo in oblastjo. Njeni prebivalci že dolgo preskrbujejo svet s tem nujno potrebnim proizvodom in bržčas bo človek še dolga leta dajal prednost križni solzi sudanskega hašaba pred raznimi umetnimi izdelki.

V El Obeidu, mestecu Sudanske republike, središču pokrajine, je svetovni trg za gumiarabikum. Od povsod ga vozijo in nosijo sem, da ga trgovci vidijo, stehajo in kupijo. Od ponudbe v Obeidu so odvisne tudi svetovne cene, ker se borzna povročila ravnanje po vesteh iz tega svetu neznanega središča pokrajine Kordofana, ki daje svetovnemu trgu kakih 40.000 ton ali samo 5000 ton manj, kakor znaša svetovna proizvodnja gumiarabikuma.

Zdravko Pečar

Pogled na del nove univerze v Moskvi

SLAVISTIKA V MOSKVI

Sovjeti so zgradili v zadnjih desetih letih veličastno poslopje univerze, napolnili so inštitute z mnogimi znanstvenimi delavci, opravili mnogo važnih znanstvenih del (med njimi lingvistični atlas, neštete serije najrazličnejših znanstvenih izdaj itd.) ter tako ustvarili več ko ugodno vzdušje za veliki slavistični kongres, ki bo po mnogih letih popolne prekinitive med slavisti v Moskvi pregled vsega dela na področju slavistike za mnoga leta nazaj. Mednarodni slavistični sestanki v Beogradu lani septembra, ki je bil srečen in ploden začetek — to so v Moskvi med slavističnimi posvetovanji zmeraj poudarjali — je omogočil nič manj vsestransko in zelo koristno sedanje delo takrat ustanovljenega Mednarodnega slavističnega odbora.

V SZ, kjer ne varčujejo z gmotnimi sredstvi, da dvignejo znanost na najvišjo raven, je delo na znanstvenem področju zelo plodno. Ni znanstvenega področja slavistike, na katerem ne bi delalo na desetine ali še več znanstvenih delavcev. In vendar se

vzlic temu v teh številnih delih ni moč ogniti značaju proučevanja te ali one dežele, čisto pod vplivom iste šole, še bolj pa uglednih posameznikov, ki določajo s svojimi deli smer cel vrsti mlajših in starejših znanstvenikov, kar je povsem naravno. Zato je tudi na tem področju potrebno, da se sestanejo s strokovnjaki drugih dežel, da izmenjajo z njimi misli, da jim povedo, kaj so dosegli, in da slišijo tuje mnenje o svojem delu.

V tem smislu se je sestal Mednarodni odbor slavistov, v katerem je 12 uglednih znanstvenikov iz vsega sveta, in določil načela, po katerih se bo ravnal IV. kongres slavistov v Moskvi septembra 1958. Moskovski slavisti so izvolili posebno komisijo, ki bo poskrbela, da bo urejeno vse tako, kakor so sklenili na sejah odbora od 17. do 22. maja. Po sejah je že videti glavne poteze kongresa. Eno izmed njegovih značilnosti bo, da bodo na njem razpravljali o tistih vprašanjih, o katerih bodo razprave objavljene vsaj 6 mesecev pred kongresom

in razposlane polnopravnim udeležencem. Čeprav organizatorji ne mislijo omejevati proste izbire tem, vendar so začrtali meje referatov na kongresu.

Posamezna vprašanja s področja slavistike so obravnavali v zelo pristrnem vzdušju medsebojnega razumevanja in stalne želje vseh udeležencev, da bi ustregli vsem umestnim znanstvenim željam posameznih predstavnikov slavistike v tej ali oni deželi. Vse razgovore je vodil sovjetski akademik A. V. Vinogradov, ki bo po sklepih, sprejetih že v Beogradu, tudi predsedoval kongresu. Vinogradov je v svojih glediščih zelo širok in zmerom pripravljen spraviti jih v sklad s katero koli temo.

Nas je prijetno presenetilo, kako zelo je v zadnjih desetih letih slavistika v SZ napredovala. Inštituti, knjižnice in znanstveni laboratoriji, vse je urejeno tako, da lahko ustreza tudi najstrožjim znanstvenim zahtevam. Tako smo se prepirali, da bodo tukajšnji znanstveniki zagotovili vse pogoje, da bo slavistični kongres leta 1958 v polni meri izpolnil

svojo nalogo, seveda, če se bodo vabilu nanj odzvali tudi slavisti iz ostalih dežel.

Na podlagi razgovorov je bilo jasno videti, koliko je vprašani, o katerih bi se morali sporazumeti. In ne samo to, videti je, da so vprašanja, ki zahtevajo tudi posebne sestanke med kongresi, če hočemo iz slavističnih študij odstraniti mnoge dosedanje motnje. Na splošno so medsebojni sestanki, razpravljanje in sporazumevanje slavistov vseh dežel, kjer goje slavistiko, edini pogoj, da bi delo slavistov v raznih deželah usmerili na pravilno pot. Zdej je slavistika razvita v vseh deželah sveta. Odbor se je na svojih sejah razširil od 12 na 16 članov, da se vključili vanj tudi slavisti Daljnega vzhoda. Na sejah odbora je dobila določeni značaj ne samo tematika (razprave, referati in znanstvena vprašanja), na kateri je treba kratko odgovoriti, marveč tudi organizacija slavistike na samem kongresu in v mestih po raznih deželah.

Na sejah so sklenili, da bo prihodnja pripravljala seja tega mednarodnega odbora pred kongresom januarja 1957 v Pragi, potem pa morda še ena v kakem drugem mestu. Sodeč po vsem bo prihodnji kongres slavistov organiziran mnogo bolje, kakor so bili dosedanja. To je videti tudi iz priprav v Moskvi ter iz enodušne želje vseh udeležencev, da bi na svojih mestih organizirali čim širše in čim bolj vsestransko sodelovanje na tem kongresu. Med drugimi so na sejah sklenili prirediti v Moskvi tudi razstavo slavističnih knjig iz zadnjih desetih let, kar bo ostalo v Moskvi tudi kot lep spomin na ta kongres.

Pa tudi brez te razstave je bogastvo tukajšnjih knjižnic in knjigah in starih rokopisih tako veliko, da je postala Moskva že eno najpomembnejših središč slavistike. Sodeč po razpoloženju v njej, po zelo obširnih pripravah in delu na univerzi ter Akademiji znanosti in njenih inštitutih smo lahko prepričani, da si bo v prihodnje prizadevala ne samo obdržati to visoko mesto na svetu, marveč da bo tudi storila vse, da bo v slavističnih študijih prva.

Dobro je, da bo IV. slavistični kongres v Moskvi. Ob pomoči slavistov iz vsega sveta bo to koristno usmerilo delo samega kongresa in začrtalo pot bodočim kongresom, pa naj bodo sklicani v slovanskih ali neslovanskih deželah.

A. Bellé

(Od našega stalnega dopisnika)

Peking, maja

V velikih gospodarskih in družbenih spremembah Kitajske, ki se razvijajo od lanskega leta čedalje hitreje, ima Komunistična partija neposredno vodstvo. Njene organizacije in člani neposredno uveljavljajo vse važnejše sklepe, od kolektivizacije kmetijstva in podžavljenja industrije in trgovine do prevzgoje ljudi v patriotičen in izredno delaven in discipliniran narod. Iz razgovorov s partijskimi voditelji iz katerekoli pokrajine človek zve, da je bila dejavnost partijskih aktivov odločilna za sleherno akcijo na področju prevzgoje. Tam, kjer te dejavnosti ni bilo ali kjer ni bilo partijske organizacije, je šla prevzgoja počasi in s težavami.

Kitajci pripisujejo, mimogrede rečeno, v vsej prevzgoji glavni pomen subjektivnim silam, predvsem Partiji. Kitajci pravzaprav poudarjajo, da je treba verjeti Partiji in ljudskim množicam. Partija da je sposobna, kakor v revoluciji, tudi zdaj voditi množice v socialistični preobrazbi, množicam pa, da imajo neomejeno zaupanje v Partijo in da so

P I S M O I Z K I T A J S K E

Krepitev kontrole v Partiji

glavno obeležje notranjega partijskega življenja desetmilijonske KP Kitajske

ji pripravljene slediti tudi na novi poti. Zato tudi ni naključje, da so problemi Partije v vsej sedanjosti preobrazbi zmerom na dnevnem redu. Tako imenovani oportunistični odkloni veljajo za največjo oviro in obsojajo ga kot najhujši zločin. O tem razpravljajo od Centralnega komiteja do osnovnih partijskih organizacij in vsak član Partije je zmerom izpostavljen preizkušnji v protikonservativizmu.

Konservativizem se izraža na različne načine in prek različnih pojavov, kakor so individualizem, površnost, samozadovoljstvo, zapostavljanje državnih koristi osebnim, zaostajanje v proizvodnji, varanje z normami planske proizvodnje in slabo kakovostjo itd. Kitajci pravijo nadalje, da je konservativizem med partijskim članstvom posledica razrednih odnosov ter močnega buržoaznega

vpliva in idej. Te ideje je torej treba izločiti iz partijskih vrst ter upostaviti v njih zdravo organizacijsko življenje. Kako? Z okrepitevjo partijske kontrole, odgovarjajo. Temu posvečajo zadnje mesece veliko pozornost, tako da je postala krepitev partijske kontrole glavno obeležje notranjega partijskega življenja.

Disciplinske partijske komiteje so pred dobrim letom zamenjali s kontrolnimi. Narodna partijska konferenca KP je sklenila to potem, ko so odkrili zaroto bivšega člana Politburoja Kao Kanga, ki je hotel razbiti Partijo in se posteljati oblasti. Ta ukrep so pojasnili tako, da disciplinski komiteji ne ustrezajo več novemu razdobju razrednega boja, v katerem se zahteva tudi strožja partijska disciplina. Kontrolne komiteje so upostavili v vseh organizacijah in dobili so velika pooblastila. Vsak član Partije je bil

podvržen strogi, redni sistematični kontroli od zgoraj in od spodaj.

Zdej, ko je ta prevzgoja v glavnem zaključena, pa zahteva vodstvo nadaljnjo krepitev kontrole nad vsakim članom Partije, češ da je to bistveno za zdravo organizacijsko življenje. Vodstvo namreč poudarja, da odpora ni moč trpeti. Zlasti od vodilnih organov v državni upravi zahteva, naj bodo drugim zgled, naj se vključijo v organizacijsko življenje partijskih organizacij in se podrede kontroli.

Partijsko teoretično glasilo piše, da prihajata kritika in samokritika do izraza samo v kampanjah, potem pa popustita in povrnejo se odnosi »miroljubne koeksistence«. To je tudi posledica nerednih partijskih sestankov. Razen tega najbolj kritizirajo preproste člane, medtem ko vodilnim funkcionarjem napake spregledajo, seveda iz strahu pred

represalijami. Vsako kritiko od spodaj pa je treba sprejeti dobronamerno, ne da bi iskali njene pobude.

Za kakšne napake gre in v čem je izražena kršitev partijske discipline? Predvsem v zaostajanju in nerazumevanju nalog, ki jih določajo vodilni upravni organi, pomanjkanju pobude in poleta v proizvodnji, v zastavljanju državnih koristi osebnim, v samozadovoljstvu in v odklikanju od množic. Vse to je posledica meščanskih idej, meščanskega individualizma. Zato je naloga partijskih organizacij, da izpolnjujejo vzgojno ideološko vlogo, da skrbijo za dviganje teoretične ravni članstva, da bi bolje izpolnjevale vlogo in politiko Partije. Partijske organizacije morajo torej skrbeti za vzgojo, kontrolni komiteji pa za partijsko disciplino in pravilno izpolnjevanje državnih zakonov. To pomeni, da imajo kontrolni komiteji zelo obsežne in važne funkcije. Širijo se tudi njihove dejavnosti in naloge. V prihodnje bodo morali temeljiteje proučevati probleme proizvodnje, ker je po mnenju Kitajcev v tem najbolj izražena partijska nedisciplinirana in kršitev zakonov.

Vlado Testić

PO TEJ POTI NI MOČ DALEČ PRITI

K pojmovem v ljubljanski blagovnici »Tromostovje«

V ljubljanskem kolektivu blagovnice »Tromostovje« so izbruhnila na dan trenja, ki so že del časa tlela in kovarila odnose v kolektivu. O tem pojavu je pred dnevi razpravljal kolektivo na sestanku, vendar pa je bilo ob tej priložnosti govora predvsem o posledicah, ne pa o vzrokih raznih napak in nepravilnosti.

Ce bi obstali samo ob trenju med nekaterimi posamezniki, bi to pomenilo, da bi videli muho na strehi, strehe pa ne. Glavne korenine škodljivega pojava v blagovnici so zlasti v slabem odnosu do upravljanja z ljudskim premoženjem, v tem, da organi delavskega upravljanja niso opravili svoje naloge, da je direktor podcenjeval njihovo vlogo, razen tega pa v pomanjkljivi organizaciji poslovanja v podjetju. V takih razmerah so trenja med nekaterimi posamezniki (predvsem med direktorjem in bivšo predsednico upravnega odbora) lahko zavzela tak razmah, da dejansko ovirajo življenje kolektiva.

Nesmotne nabave

Poglejmo najprej organizacijo poslovanja v podjetju. Uslužbenci v komercialnem oddelku niso koordinirali svojega dela. Dogajalo se je, da sta po dva uslužbenca komercialne hkrati nabavila eno in isto blago pri različnih dobaviteljih. Tako so se seveda čedalje bolj kopičile zaloge nekaterih vrst blaga, ki so zmanjševale prosta obratna sredstva in s tem možnosti podjetja, da bi elastičneje nabavljalo kurantno blago. Eden izmed uslužbencev v komercialni je predsednik delavskega sveta, druga uslužbenka pa je bila predsednica upravnega odbora. Očitno se v podjetju niso hoteli zameriti ne enemu ne drugemu, zato niso postavili šefa komercialne, posledica tega pa je bila dokajšnja anarhičnost v poslovanju.

Po pravilniku podjetja nabavlja blago izključno komercialni oddelki, po navodilih direktorja. Toda na direktorjev predlog je delavski svet kasneje sprejel sklep, da smejo blago nabavljati tudi vsi prvi prodajalci (pravil podjetja pa niso spremenili). To še povečuje nesmotnost pri nakupovanju. Prvi prodajalci kupujejo blago pri grosistih, pa tudi pri privatnih obrtnikih. Za količino in vrednost nabavljenega blaga zve komerciala šele tedaj, ko prejme račun (možno pa je, da prodajalec enostavno za svoj račun kupi in proda blago; v tem primeru komerciala sploh ne bi vedela za nakup). Tako nakupovanje nudi tudi možnost, da prvi prodajalec kupuje blago pač od tistega privatnika, ki ponudi prodajalcu primerno darilo ali podkupnino, čeprav je blago kakega drugega ponudnika boljše ali ce-

nejše. Razen tega, da takšno nakupovanje lahko kvarno vpliva na poštenje prvih prodajalcev, škodi podjetju, ki se pri tem lahko nabere tudi nekurantnega blaga; privatnim obrtnikom, ki na ta način prodajajo izdelke, pa omogoča, da se izognejo družbenim dajatvam in imajo potem še lažje pogoje za konkurenco socialističnim obrtnim podjetjem. Problem je tem bolj resen, ker ga je — po nekaterih mnenjih — moč zaslediti tudi v nekaterih drugih trgovskih podjetjih.

Navidezno znižanje cen

Ker so se zaloge blaga večale, so večkrat zniževali cene. Toda to zniževanje je bilo včasih le navidezno. S tem, ko so znižali cene, so prikazali manjšo vrednost zaloge, ko pa je to blago prišlo iz skladišča na pult, so ga spet prodajali po prejšnji ceni. Na ta način se je podjetje v lanskem letu izognilo dokajšnjim družbenim dajatvam. V podjetju je slišati pripombe, da pri tem ne gre za kriminal, ker se nihče ni osebno okoriščal. Toda: mar je s stališča socialistične morale kaka bistvena razlika v tem, ali gre za osebno okoriščanje ali pa za okoriščanje kolektiva na račun družbe? Oboje je v ostrem nasprotju s socialistično moralo, z načeli delavskega upravljanja, oboje zasluži ostro obsodbo.

Odnos nekaterih članov tega kolektiva do splošnega ljudskega premoženja, do gospodarjenja v podjetju, ki jim ga je družba zapudala v upravljanje, se kaže tudi v tem-le, sicer majhnem, toda značilnem primeru: Dokler naj bi embalažo varčevali za podjetje, se je embalaža večkrat zametala in uničevala; ko pa je direktor dovolil, da gre izkopiček za embalažo v skrivni fond sindikalne podružnice, so to embalažo začeli zbirati in jo prodajati. Kakšen odnos so imeli v podjetju do sredstev, s katerimi upravljajo, kažejo tudi množični izleti na velesojme. Lanskega spomladanskega velesojma v Zagrebu se je udeležilo 28. jesenskega 24. grškega pa 9 uslužbencev podjetja, ki jim je podjetje razen dnevnice plačalo celo tramvajske vožnje in vstopnice. Predsednik delavskega sveta je nasprotoval množični udeležbi kolektiva na velesojmu, češ da je to sprehod, toda obveljala je direktorjeva beseda, češ da ljudje radi vidijo svet (tako piše v sejmem zapisniku). Sred-

stva za te izlete so šla iz investicijskega sklada, obratnih sredstev in v breme materialnih stroškov.

Samovolja

Razprava na sejah je sicer v sejmih zapisnikih tu in tam nejasno formulirana, da je težavno točno ugotoviti dejanske sklepe delavskega sveta, vendar pa je očitno, da je direktor v posameznih primerih podcenjeval vlogo organov samoupravljanja. Tako je o nabavi nekaterih osnovnih sredstev poročal delavskemu svetu šele po nakupu. Tudi nekatere popuste pri cenah (ob koncu leta, ob Tednu matere in otroka) je direktor določil sam, se o tem pogovoril s prodajalci, delavski svet pa je šele kasneje postavil pred izvršeno dejstvo. Morda je kdaj kak tak samovoljen ukrep narekovala elastičnost v operativni, vendar je do takšnega ukrepanja na lastno roko prišlo nekajkrat in se nagibalo že v stalnejšo prakso.

Razprava v kolektivu pa je, kot že rečeno, žal obtičala le ob

trenjih med bivšo predsednico upravnega odbora in direktorjem, pri čemer se mnogi člani kolektiva nagibljejo v enostransko, nekritično obrambo direktorja in odstranitvi predsednice upravnega odbora iz podjetja. Ob tem trenju pa izgubljajo izpred oči poglobljene probleme. Očitno je, da je tu predvsem važno to, da so v kolektivu postavljali svoje osebne koristi pred interese družbe. V tem pogledu niso izpolnili svojih dolžnosti ne sindikalna podružnica, ne organi delavskega upravljanja, ne direktor. Premalo je slišati v kolektivu razprave o tem, kakšno škodo so si s takim gospodarjenjem nakopali sami (nekatera zapravljena sredstva bo moral kolektiv poravnati iz plačnega sklada) in skupnosti. Takšno prakso, kot so jo dopuščali v blagovnici »Tromostovje«, je treba obsoditi, ker ni v skladu z našimi napore za stabilizacijo trga in standarda, h kateri je dolžan prispevati vsak kolektiv svoj delež.

M. Z.

Zbor radioamaterjev Slovenije

Radioamaterji Slovenije bodo desetletico ljudske tehnike in stoletnico rojstva Nikole Tesle praznovali v Mariboru. Poslovno bo organiziral Radioamaterski klub Maribor Center. Požrtovalni člani kluba imajo polne roke dela. Zbor radioamaterjev bo trajal dva dni, 2. in 3. junija, udeležili se ga bodo predstavniki vseh klubov Slovenije.

Za goste pripravljajo poseben taboring pri Trzinu, Ribnici. Danes bo tu tekmovanje, tako imenovani sloj na lisico. Tekmovalci bodo namreč iskali skrit oddajnik na 80-metrskem in UKV področju (na 2 metrih). Prireditelji so poskrbeli tudi za zabavo, objavljaljo oganjet, vrtili bodo tehnične filme in podobno. V prostorih kluba bo istega dne tudi tekmovanje telegrafistov v brzini sprejemanja.

Jutri, v nedeljo bo v Unionski dvorani otvoritev republiške razstave radioamaterske dejavnosti, zatem bo v Kazinski dvorani slavnostna skupščina in podelitev nagrad tekmovalcem. Nagradniki bodo tudi nekatere izdelke z razstave, ki jih bo ocenjevala posebna žirija. Odrabli bodo tudi izdelke za zvezno razstavo. Zbor bodo zaključili v nedeljo popoldne z izletom na Brestaniško jezero, kjer pripravljajo brodersko društvo »Šidra« dravske regate.

Ob pripravah republiškega zbora radioamaterjev je treba poudariti nekaj vrstie tudi prirediteljem. Radioamaterski klub Maribor Center obstoji že 10 let. Prvič so se sestali septembra leta 1946. Rezultati njihovega desetletnega delovanja so pomembni, predvsem pa zanimivi. Izurili so preko 650 članov, med njimi precej telegrafistov. V več težjih (ABC), ki trajajo tri leta, so se mladi ljudje do kraja izurili v radiotehniko. Med uspešne akcije kluba je šteti tudi ozvočenje mariborskih šol, montažo zvočnikov v mestu in podobno.

Klub ima dva oddajnika za kratki val z dvema primopredajna sekcijama.

Zagotovljena sredstva za rudarska stanovanja pri premovalnikih

Zvezni izvršni svet je izdal odlok, po katerem se smejo sredstva iz prispevka za stanovanjsko graditve, ki ga plačajo premovalniki v občinske sklade za kreditiranje stanovanjske graditve, uporabiti izključno za dajanje posojil, iz katerih se grade stanovanjske zgradbe za delavce in uslužbence premovalnikov. Ta posojila se lahko dajejo premovalnikom, stanovanjskim združenjem rudarskih delavcev in uslužbencev, politično teritorialnim enotam in njenim pooblaščenim organom kakor tudi drugim koristnikom, če grade stanovanja za delavce in uslužbence premovalnikov.

Posojila se odobravajo po obstoječih predpisih in pravilih skladov s tem, da obrestna mera ne more biti večja kakor 1% z rokom odplačila 50 let. Del lastnih sredstev, ki jih vložijo v graditve stanovanj premovalnikov, je določen na 5% od predračunske vrednosti del. Banka, pri kateri so naložena sredstva občinskega sklada za kreditiranje stanovanjske graditve, mora sredstva iz stanovanjskega prispevka, ki ga plačajo premovalniki, voditi na posebnem računu.

Ob pripravah republiškega zbora radioamaterjev je treba poudariti nekaj vrstie tudi prirediteljem. Radioamaterski klub Maribor Center obstoji že 10 let. Prvič so se sestali septembra leta 1946. Rezultati njihovega desetletnega delovanja so pomembni, predvsem pa zanimivi. Izurili so preko 650 članov, med njimi precej telegrafistov. V več težjih (ABC), ki trajajo tri leta, so se mladi ljudje do kraja izurili v radiotehniko. Med uspešne akcije kluba je šteti tudi ozvočenje mariborskih šol, montažo zvočnikov v mestu in podobno.

Klub ima dva oddajnika za kratki val z dvema primopredajna sekcijama.

VELIKA ŠKODA zaradi nepravilnega izkoriščanja Mure v Avstriji

V nedeljo, dne 13. maja zjutraj so opazili pri Tovarni lesovine in lepence Čeršak v Št. Ilju, da priteka iz Avstrije še itak močno umazana voda Mure vedno bolj črna in gosta. Voda je narasla za 0,5 metra in v njej je bila množica poginulih rib. Med živimi ribami je nastal nemir. Premetavale so se po vodi in hlatale po zraku; imele so zabistene škrge.

Val umazane vode se je širil dalje po Muri ter dosegel Veržej in zvečer še tudi Mursko Središče. Povsod se je ponavljala ista slika. V Muri je bilo polno mrtvih rib; po krajšem dvigu gladine je voda zopet padla ter pustila na obrežju plast črnega blata. Velik del rib v Muri je poginil — ostale so le v zapuščenih rokavkih, ki so ob nizkih vodah ločeni od glavne struge.

Lesovinska industrija, ki ji služi Mura kot pogonska in obratna voda, je utrpela tudi veliko škodo. Deloma je morala ustaviti obratovanje, ker čistilne naprave niso mogle zadržati blata in je bil izdelek neuporaben, deloma pa je proizvajala iz normalnih surovin manj vredne produkte. Občutni zastoji v proizvodnji so nastali tudi zato, ker so morali vse vodne napeljave očistiti. Blatna voda se je počasi čistila ter še po enem tednu ni dosegla tiste kakovosti kot pred katastrofo, ker le postopoma odnaša odloženo blato.

Nastalo škodo ocenjujejo in skušajo doseči, da se kaj takega ne bi ponovilo.

Številne prireditve v dneh II. celjskega turističnega tedna

Celjsko Olepševalno in turistično društvo prireja od 9. do 17. junija letos II. celjski turistični teden. Posamezni dnevi v tem tednu bodo izpopolnjeni s številnimi prireditvami, izleti in gostovanji.

Tako bo v soboto 9. junija zjutraj pričetek aranžerskega tekmovanja. Popoldne bodo v Celju odprli dve razstavi, in sicer v Vajenski šoli in umetniško razstavo pokrajinskih slik celjskega turističnega področja, ki bo v dvorani Društva inženirjev in tehnikov na Titovem trgu. Popoldne bo izlet v Sempeter v Savinjski dolini, kjer si bodo udeleženci ogledali zanimive rimske izkopanine. Prav tako bodo omenjeno popoldne v Vodnikovi ulici, nasproti Komunalne banke, slavnostno odkrili spomenik Antona Aškera, delo kiparja Cirila Cesarja. V soboto zvečer prireja občina Vajenske šole I. v Narodnem domu dve reviji oblačil. Ob 20.30 bo iluminacija Starega gradu, po tem pa družabni večer pri Mlinarjevem Janezu. V nedeljo bo namizno teniški turnir za pokal Olepševalnega in turističnega

društva ter popoldne promenadni koncert na Starem gradu. V ponedeljek bo seja plenuma Olepševalnega in turističnega društva Celje, v torek zjutraj pa skupinski izlet v Logarsko dolino. Naslednji dan ob 16. in 20. uri bosta gostovala operni in baletni ansambel Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora. Izvajali bodo salijev balet »Bahčisaraj-ska fontana« in Giordanovo opero »Andree Chanier«.

V četrtek popoldne bodo v kino dvorani »Union« predvajali turistične filme, v petek zvečer bo v dvorani celjske občine literarni večer s sodelovanjem godalnega kvarteta. Stalna turistična konferenca bo imela v sklopu II. turističnega tedna letno skupščino. Le-ta bo v soboto 16. junija. Ta dan bo tudi slavnostni koncert Komornega zbora in godalnega orkestra v Narodnem domu, za zaključek Turističnega tedna bo prav tako na Starem gradu promenadni koncert.

Velike lovške prireditve ob morju

Okrajna lovška zveza v Kopru bo priredila od 9. do 18. junija v Portorožu velike okrajne in republiške lovške prireditve. Pričelo se bodo 9. junija z odprtjem lovške razstave v Portorožu, ki bo nato odprta vsak dan do 18. junija zvečer.

Dne 10. junija bo v Portorožu »I. slovenski lovski zbor«. Istega dne bo prirejen ob 7. uri v Portorožu (Sv. Lucija) pregled lovskih psov, ob 8. uri se bo pa pričela podzemeljska tekma psarjamarjev v umetniški tekmi. Dne 16. junija bo v Kopru ob 18. uri na stadion nastop šolanih športnih psov iz Ljubljane, ki ga bodo naslednjega dne ob 16. uri ponovili v Portorožu. V zvezi s temi prireditvami bo tudi dne 17. junija občina Zvezo Okrajne lovške zveze Koper v Portorožu.

Lovci, ki žele razstaviti v Portorožu dobte lovške trofeje, naj jih pravočasno dostavijo Lovski zvezi Slovenije v Ljubljani. Trdnova 8 ali pa na Okrajno lovsko zvezo Koper v Kopru, Marconija 18.

Delne poplave v Celju in Soštanju

Hudi nalivi, ki so te dni zajeli tudi področje celjskega okraja, so močno vplivali na porast voda. Struge Savinje, Hudinje, Pake, Voglajne, Dravinje in drugih pritokov so bile sinoči zvrhane. Ker je ponoči in večerj zjutraj spet deževal, je vodostaj ves dopoldan narasel.

Večina Celjanov, ki jim je še sedaj v spominu vodna katastrofa od 4. na 5. junij 1954, je v petek s strahom pričakovala naraščanje Savinje, Hudinje in Voglajne. Toda nobena teh rek ni prestopila bregov. Šele večerj dopoldne je Savinja poplavila manjša področja v Savinjski dolini, v Celju pa severozahodni del mesta — tako imenovani Otok z novimi poslopji. Voda je vdrila v kletni prostor vrnice, poslopj ter popolnoma preplavila Truharjevo vas, stavišča Stanovanjske zadruge in drugo.

Dopolnne se je Paka v Soštanju zalila iz korita ter poplavila več hiš, tovarno usnjo in še nekatere objekte. Poplavljen so tudi polja. Prav tako je voda preplavila področje bližini Mozirja, Mlininja, Velenja, Pake, vasi, Saleka, Leš in Zreč. V stanovanjskih poplavi za zdaj še niso povzročile škode, pač pa na poljih.

Ob nizkih vodah ločeni od glavne struge. Lesovinska industrija, ki ji služi Mura kot pogonska in obratna voda, je utrpela tudi veliko škodo. Deloma je morala ustaviti obratovanje, ker čistilne naprave niso mogle zadržati blata in je bil izdelek neuporaben, deloma pa je proizvajala iz normalnih surovin manj vredne produkte. Občutni zastoji v proizvodnji so nastali tudi zato, ker so morali vse vodne napeljave očistiti. Blatna voda se je počasi čistila ter še po enem tednu ni dosegla tiste kakovosti kot pred katastrofo, ker le postopoma odnaša odloženo blato.

Veljavnost papirnatih bankovcev po 5 in 1 dinar

Ljudje, ki se vozijo s tramvajem, so po 1. juniju nemalo začudeni, ker sprevodniki in sprevodnice nečjevo več sprejemati od njih papirnatih bankovcev po 5 in po 1 dinar, češ da niso več veljavni. Drugje pa te bankovce še vedno sprejemajo, saj so jih delavci in uslužbenci dobili tudi med svojimi mesečnimi plačili za junij (t. j. prvega junija).

Obrnili smo se na Narodno banko F.R.J., centralo za Slovenijo, kjer so nam pojasnili, da so papirnatih bankovci po 5 dinarjev in po 1 dinar v prometu veljavni še do konca junija oziroma do 1. julija 1956.

Še enkrat: O reklamih in predfilmih

Pod gorajim naslovom je »Ljudska pravica« objavila glosno, v kateri pisec med drugim zatrjuje, da so kinobiskovalci prepogosto prikrajšani za filmske novosti, ker jih po njegovem mnenju kinematografi skoraj nikoli ne predstavljajo in namesto njih slepijo kinobiskovalce s kričečo reklamo. Na tretje prav tako odgovorimo, da kinematografi redno predvajajo filmske novosti (vsaka številka je na sporedu vsaj v enem kinu), razen v primerih, ko je sam film zavzame ves čas, namenjen za predstavo. Takšne filme pa danes vedno krat izdelajo filmska proizvodna podjetja.

Čeprav je res, da bi morali biti kinematografi predvsem hrabri sedme umetnosti, je vendar po svetu tako, da kinematografi poslujejo na osnovi gospodarske računice. Sprito tega tudi kinematografi kot druga podjetja, ne prejema od nikogar nobenih dotacij. Vsakomur je jasno, da je predvajanje filmov zvezano s stroški, redki pa vedo, da prejemanje kino-ogljje iz avosa in da je treba plačati za tisoč kosov nekaj manj kot milijon dinarjev. Zaradi tega in zaradi drugih obveznosti do skupnosti je razumljivo, da naše podjetje ne more delati brezplačnih uslug.

Glede Ufusovih filmov »Gospodarsko razstavišče«, »1.400.000.000 KWH« in »Poberi denar« smo mnenja, da jih ne gre postavljati v isto vrsto s filmskimi novostmi in drugimi dokumentarnimi filmi, ker imajo ti filmi reklamer značaj in jih torej ne moremo predvajati brezplačno. Kinematografi zaračunajo vsako predvajanje reklamnih filmov. Tudi podjetje UFUS je zaračunalo izdelavo filma »Gospodarsko razstavišče« za istoimenski film 3.200.000 dinarjev, podjetje Odpad za film »Poberi denar« 4.257.000 dinarjev, Elektro-gospodarstva za film »1.400.000.000 KWH« 3 milijone 600.000 dinarjev, skupaj 11.057.000 dinarjev. Za predvajanje teh filmov smo zaračunali samo efektivne stroške (elektrika, bakreno ogelje, režija).

Iz povedanega sledi, da ne gre za nikako diskriminacijo UFUS in sploh domaših filmov s strani ljubljanskega Kinematografskega podjetja, ker veljavni isti pogoji za vsako predvajanje reklamnih filmov.

DELAVSKI SVET KINEMATOGRFSKEGA PODJETJA V LJUBLJANI

Pozornosti vredna pobuda Z uspelega zbora volivcev v Kranju

Takega zbora volivcev s tolikšno udeležbo (zboru je prisostvovalo 30% vseh volilnih upravičencev) kot je bil pred kratkim na terenu Zlato polje v Kranju, še ni bilo.

Kaj je vzbudilo tako močno zanimanje volivcev? Novo stanovanjsko naselje na Zlatem polju je tik pred dokončno dograditvijo. Manjkata le še dva stanovanjska bloka, ki jih bodo bržčas zgradili še letos. In potem — konec. Vendar prebivalci tega naselja tare že ves čas neurejeni okoliš blokov, poti in zelenege pasu. Zlasti v deževnih dnevih ni hoja po Zlatem polju nič kaj mikavna. Zato se je Zlatega polja — ne nepravilno — prijel vzdevek »blatno polje«.

Temu bo, kot kaže, sedaj prav tako konec. Volivci Zlatega polja so na pobudo terenske organizacije Zveze komunistov »Klenil«, da bodo okoličani stanovanjskih blokov sami uredili, oziroma pomagali pri ureditvi zlasti še zato, ker so komunalnim potrebam kranjske občine namenjena sredstva zelo ptiča. Na zboru volivcev so sprejeli sklep o razpisu krajevnega samoprispevka. Vsak delazmožen moški bo prispeval 30 prostovoljnih ur, če pa jih ne bo mogel opraviti, bo prispeval v denarju za vsako uro po 40 dinarjev; žene, ki imajo otroke do starosti 10 let, so samoprispevka oproščene. Organizacija dela je dobro pripravljena, prav tako tudi evidenca opravljenih prostovoljnih ur.

Bojazen, da bi začeli delo brez temeljitih priprav, zlasti tehničnih, je bila morda v začetku upravičena glede na marsikatero dosedanjo grenko izkušnjo s tega področja. Toda — ta bojazen se je zdaj povsem razblinila. Kajti že prejšnjo nedeljo je mladina, ki bo tudi pomagala pri tej akciji, že zastavila delo pod strokovnim vodstvom.

Pobuda prebivalcev Zlatega polja v Kranju je vsekakor po-

Ob proslavah brigad VDV S E D E M P U Š K

V zvezi s proslavami brigad VDV ima peti bataljon proe brigade danes proslavo v Oostrožnem pri Ilirski Bistrici. V počastitev te enote objavljamo droben spomin iz bogate zgodovine njenega delovanja.

Bilo je v decembru 1943. Tonariš Albert Gruden-Blišk je bil tedaj s svojo istrsko četo VOS v neposredni bližini Trsta. Ta četa je bila strah in trepet fašistični sodrgi. Blišk ni poznal miru. Večkrat se je pripetilo, da si je prisoščil malo zabave s lašisti, pa čeprav včasih nehote.

Tega dne je zaslislal blizu nekje streljanje. »Slišiš?... Kdo strelja?« je opozoril borko Albino, ko sta šla proti četnemu taborišču.

»Blisk se je kot vedno tudi ob tej priložnosti prvi znašel. Karabinjer, ki je imel puško na mizi, je poskušal z roko prijeti za orožje. Toda Blisk ga je ustavil. »Roke proč!« mu je zaklical. »Saj sem hotel vzeti samo rokavice.« je zajekal prestrašen karabinjer. »Roke koiškul« je zaklical Blisk. Prestrašeni karabinjerji se niso več obojavljali; drug za drugim so dvignli roke. Blišk je tedaj poklical v sobo Albino in ji ukazal, odzvozi karabinjerjem orožje. Med tem je Blišk opozoval vse hkrati, pripravljen stopiti v akcijo, če bi pokazal kateri izmed karabinjerjev »posebno hrabrost«.

Komaj sta uspela Blišk in Albina razorožiti karabinjerje, že sta zaslislala brnenje avtomobilskih motorjev. Spogledala sta se; brnenje je bilo vedno bliže. Treba se je bilo naglo odločiti. Karabinjerje sta pustila razorožene v gostilniški sobi, sama pa sta se umaknila z vsem orožjem v klet. Pripravljen z brzostrelko, je zasedel Blišk položaj pri rešetkastem kletnem oknu in čakal. Mimo je pripeljal osebni in takoj za njim oklopni avtomobil, oba polna Nemcev. Prav pred gostilno so se ustavili in vstopili. Nepoznani in verjetno še nevarjeni teh krajev, so vprašali Nemci preplašene karabinjerje, kako se lahko pripeljejo do Mazine. Karabinjerji so jim pojasnili pot, ne da bi pri tem izdali Bliška in Albino, ki sta bila ta čas v kleti, pripravljena za borbo. Najbrž jih je bilo strah tudi pred Nemci; kdo ve, kako bi se spogledali z

njimi, če bi Nemci vedeli, da sta jih razorožila dva partizana. Nevarnost se bila kmalu mimo, ko so Nemci spet nadaljevali pot. Blišk in Albina sta zapustila s zaseženim orožjem preplašene karabinjerje, ki so se takoj nato razšli. Med povratkom k četi sta našla losskega čuvaja. »Si ti malo prej streljal tu okoli?« je vprašal Blišk čuvaja. »Jaz, nihče drugi.« je korajžno odgovoril čujaj. »In kje imaš dovoljenje?« »Tule... kar poglej gal« Čujaj je pomolil pred Bliška lovsko dovoljenje, ki ga je izdalo nemško poveljstvo. Čujaj ni spoznal Bliška, mislil je, da je Nemec, ker je bil v nemški vojaški obleki. Tedaj je pokazal Blišk čuvaju rdečo zvezdo na kapi. Čujaj ga ves začuden pogleda, Blišk pa mu je odzval nemško dovoljenje in puško.

Tako sta se vrnila Blišk in Albina o taborišče s sedmimi puškami.

Drago Suhi

Skupina borcev VDV v Brkinih

Poklic, ki zmeraj več velja

Tega članka bi najbrž nikoli ne napisala, če bi ne bilo te dni v Ljubljani razstave »Stanovanje za naše razmere«. Preden si ogledaš opremo stanovanj za odrasle, se namreč ustaviš pred lično izdelanim steklenim paviljonom, v katerem je razstavljena sodobna oprema za otroške vrstice. Med stolčki in mizicami, na omaricah in po tleh vidiš vse polno igračk iz koruznih storžev, iz zamaskov in zobobrebcev in pa lutke iz blaga, tako prikupne in žive, da zlepa ne moreš odtrgati pogleda od njih. Lisjak v fraku, navihana kuža s pipico v gobčku, lovec z resnim obrazom in leseno puško, pa medvedek Godrnjavček.

»Kako krasni izdelki!« stišiš od vseh strani.

»Kako žive so te lutke!«
»Vse izdelke je prispevala Srednja vzgojiteljska šola«, prebere nekdo na glas.

»Kje pa je ta šola? Kakšno veselje morajo imeti dijakinje te šole, da izdelujejo tako lepe izdelke!« se oglasi starejša ženska, ki se je oklepata dve deklici.

Poslušam in premišljam. Premalo vedo ljudje o tej šoli in premalo ve ta ženska, ki radovednima dekletoma ne more in ne zna odgovoriti.

To je šola, ki pripravlja pet let mlada dekleta na poklic vzgojiteljice naših najmlajših državljanov — predšolskih otrok. Lep poklic je to in mnoga mlada dekleta se v teh dneh še lahko odločijo zanj.

Pogoji za vpis na Srednjo vzgojiteljsko šolo zahtevajo od

prinaša iz dneva v dan vsaki učenki veliko veselja. Včasih deklet še samo ne ve, kako spretno so lahko njene roke, kako domiselna je lahko ob profesorjevem vodstvu. In ko pri praktičnih nastopih v vrstu prvi občuti vso hvaležnost, ki se iz drob-

Obleki za poletje

Zbiramo za vas ZBIRAJTE ZA NAS

Pornmenelo platno operemo tako, da ga čez noč namočimo v vodi, kateri dodamo vinskega kama (liter vode, kozarec vinskega kama).

Ce se vam perilo med pranjem pobarva z drugo barvo, ga na tistem mestu hitro pomočite v vrelo vodo in nekajkrat dobro premenčajte. P. I.

Rokavice, čevlje, torbice, pasove iz svetlega usnja najlepše očistimo s pomešanim mlekom, potem pa jih na tanko namazemo s pasto za čevlje ustrezne barve in jih izoščimo.

Za otroke je zelo dober sok rdeče pese. Oprani rdeči pesi odrežemo vrh in izdobljemo jamic. V jamico stremo žličko sladkorja, tako da sega do roba, nato postavimo peso na krožnik in pustimo čez noč. Zjutraj je v jamic namesto sladkorja sirup, ki ga ponudimo otroku. K. I.

Mušje odpadke na pohištvo oznašimo s krpico, namočeno v petrolej. Politirano pohištvo postane še svetlejšje.

Staro in trdo kokoš mehko in dobro skuhamo, če jo pred kuhanjem namazemo z mlijem in znotraj z dobrim oljem in pustimo stati 12 ur. A. S.

nega preljeje v sijoče oči zadovoljnih otrok, je zelo zelo srečna. Delo predšolskih vzgojiteljic je pomembna družbena dejavnost, ki jo marsikje še premalo poznajo in zato premalo cenijo.

Pravzaprav sem hotela odgovoriti tovarišici, ki pred steklenim paviljonom Zveze prijateljev mladine na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani ni zala odgovoriti svojima mladima spremljevalkama.

Mislil pa, da sem hkrati odgovorila tudi mnogim staršem, ki se v teh dneh zaskrbljeni vprašujejo:

»Kateri poklic naj si izbere moja hči?« J. P.

Gospodinja ob razstavljenih predmetih

Na razstavi »Stanovanja za naše razmere« je toliko lepega, da človek res ne ve, kateremu pohištvu bi dal prednost, saj pohištva je največ. Hkrati pa smo na razstavi videli kar precej drobnih novih stvari, ki bi jih gospodinja lahko uporabljala pri vsakdanjem delu in ta del razstave bi lahko imenovali gospodinjstva razstava oziroma razstava za gospodinjke potrebščine.

V teh dneh je bilo o razstavi že mnogo napisanega, zato ne kaže stvari ponavljati. Rada pa bi povedala nekaj opažanj, ki so me nekoliko začudila. V kopici moderno in praktično izdelanega pohištva zagledaš še kaj starinsko opremo za kuhinjo. Tako na primer LIP Ljubljana razstavlja nepraktično pomivalno mizo, ki so jo naše gospodinjke že zdavnaj preuredile in v njej ne pomivajo več, četudi so jo pred dvajsetimi leti kupile kot nekaj dobrega, pa se je v praksi pokazalo, da ni za rabo.

Gospodinjke so se najbrž zelo rade ustavljale pri praktično urejeni kuhinji Zavoda za napredek gospodinjstva, zlasti še zato, ker je nameščena Zavoda prikazovala in predavala o poteku dela v kuhinji. Hkrati z opremo kažejo na razstavi praktičen vozček za gospodinjko, ki gre na trg, nekaj čedne kuhinjske posode, tako na primer stekleno skledico iz laboratorijskega stekla s tolkačem, ki ga uporabljamo namesto starinskega medenastega možnarja. Novost je tudi mazavo milo, s katerim pomivaš posodo, peres razno perilo, tudi najbolj občutljive tkanine. Tovarišice je celo povedala, da je bilo mnogo izdatnejše in tudi ceneje. Izdeluje ga tovarna Teol. V tej moderni kuhinji so vdelani domači proiz-

Pri vodovodu je igra kaj prijetna

vodi, tako električni štedilnik in hladilnik. Nemalo pa me je začudilo, da Zavod za napredek gospodinjstva na komercialnem delu

Tako oblečemo dečka ali deklico za doma

razstave razstavlja samo inozemske proizvode, ki jih tam tudi demonstrira. Ne vem čemu to? Namreč v paviljonu demonstrirajo pralni stroj neke inozemske firme. Nedaleč od tega paviljona pa stoji pralni stroji naših tovarn, ki so znatno cenejši, samo ne vemo, kakšni so. Prav tako je s sesalci za prah. Tovarna »Erma« iz Smarja pri Kopru razstavlja sesalce za prah. Junija, pravijo, da bo prva serija sesalcev prišla na trg. Vendar pa otrošniki ne bodo vedeli, kakšni so ti stroji in bodo morda imeli kakšne predsodke, zlasti zato, ker je v paviljonu Zavoda razstavljen sesalec inozemske tvrdice, ki stane okrog 115.000 din. Vemo, da smo ljudje pač taki, da mislimo, da je vse inozemsko boljše, in prav

razlika v ceni naj bi to potrdila in če bo še Zavod propagiral inozemske stvari, bo to mišljenje samo še podkrepil. Zato bi bili mnogo bolj veseli, da bi Zavod v svojem paviljonu propagiral domače izdelke in tudi povedal, kateri so dobri in zakaj so toliko cenejši.

Opazila sem še nekaj malenkosti, ki bi našim gospodinjкам prav prišle. Tako stojalo za sušenje perila, ki ga postaviš lahko na balkon ali pozimi v kuhinjo. Zelo veliko je cvetličnih lončkov iz keramike, v katere postavimo že posajene rože. škoda, da le-teh ni nikjer v prodaji. Tovarna Titan prikazuje napravo »Polipe«, na katero postavite posodo, kadar kaj mešate in posoda se ne premika, narejena je na vakuum. Tudi strojček za brušenje nožev je kar lepa pridobitev.

Zelimo, da bi naša industrija še bolj napredovala, dala še več proizvodov na trg in da bi tudi Zavod o njenih izdelkih rekel kakšno besedo. V. P.

Naše gredice

Zimsko solato bomo kmalu pospravili, prazne gredice pa ponovno prahljati in posaditi namje zelje, cvetačo, popčar, listnati ohrovt, zimski por ter fižol. Prav tako lahko sejemo še korenček, peso, redkvice, endivijo, letne solate in kolerabico. Rabarbaro in beluše režemo kvečjemu do 20. junija, nato pa pustimo rasti vse pogonke, da si rastline naberejo hranilnih snovi za prihodnjo pomlad. Cim dije bomo rezali, tem manj bomo imeli drugo leto! Na vseh gredicah spoiti untejnimo plevel in zalivajmo v suši. Zalivajmo v večdnevni presledkih zvečer in takrat izdatno. Ako je le mogoče po vsakem zalivanju plitko prerahljajmo zgornjo plast zemlje, ker to več zaleže kakor nekaj zaporednih zalivanj. Z rahljanjem prekinemo drobne kanalčke, ki sicer odvajajo vlago iz spodnjih plasti tal nazven. Paradižnikom spriti odstranjujemo zalistnike in pripravimo škropivo proti krompirjevi plesni. Lani nam je ta bolezen uničila skoraj vse paradižnike, zato jih moramo letos pravočasno poskropiti z 1,5% bordsko brozgo, oziroma 1,5% bakrenim apnom. Gljivice se običajno pojavijo šele proti koncu junija na prizemnih listih, nato pa naglo prodira navzgor. Opazujmo paradižnike v vsej naši okolici in ko bomo ugotovili prve črnojavne pege na spodnjih listih, je zadnji čas za prvo škropljenje. Koliko stebel na paradižniku pustimo, zavisi od zemlje in podnebja. V severnejših krajih Slovenije se obnese enostebelna, na Primorskem in Dolenjskem pa tudi dva in večstebelna vzgoja.

Ako pod orjaškimi jagodami še niste razprostrili zastirke (slamo, oblovinu), storite to sedaj, da plodovi ne bodo umazani. Za posamezne grmičje zadostujejo tudi majhne deščice in celo papir. Umazani plodovi mnogo izgube na lepotni vrednosti, v vodi oprani pa tudi na okusu. Kjer je razširjena češnjeva muha (črvivost češnje), ne pozabite škropiti češnjevitih dreves, ko se bodo pričeli plodovi barvati. Škropivo (DDT) ne dodajate arzeničnih preparatov, kakor n. pr. pri škropljenju jablan in hrušk, ako želite imeti češnje užitne. Dodatek arzena

POMOČ PRI SESTAVLJANJU JEDILNIKOV

Zavod za napredek gospodinjstva izda v svoji knjižnici dve brošuri. Naj bi šolskim kuhinjam in obratnim kuhinjam po tovarnih pomagalih sestavljali jedilnike. Tako je izšla knjižica »Preprosta kosila«, ki bo prav prišla tudi tabornim kuhinjam, uporabite pa jo bodo lahko tudi gospodinjke za domače gospodinjstvo. V drugi brošuri pa so zbrani recepti za malice. Vsi recepti so karolično preračunani, jedi vsebujejo dovolj beljakovin, rudninskih snovi in vitaminov. Tudi za dovoljno količino jedi je poskrbljeno. V predgovoru so zelo koristni napotki za kuho, pripravljane jedi strážene in pomivanju.

Iz knjižice »Preprosta kosila« pričobajemo jedilnik in recept:

GRAHOVA ENOLONČNICA IN ZELENJA SOLATA

50 dkg zluščene graha, 1/4 kg govejega mesa, 1 kg krompirja, 40 dkg riža, precej zelenega peteršilja, malo česna, 1 žlica paradižnikove meze ali 3 surove paradižnike, 10 dkg masti, 5 dkg suhe slanine.

Na razbeljeno maščobo denemo na koščke zrezano meso in slanino in ga hitro opečemo po vseh straneh. Nato mi pridemo prebran, opran grah in sesekljani česen in vse skupaj najprej nekoliko prepražimo, nato dušimo. Prilivamo le toliko vode, da se jed ne pri-smodi. Ko je že vse na pol mehko, pridemo na drobne kočke zrezan, olupljen krompir, zalivamo z vodo, v kateri smo kuhali grahove lučine. Ko krompir približno že 10 minut vre, zakuhamo še prebran in opran riž, jed osolimo, začimimo s paradižnikovo mezo in sesekljanim zelenim peteršiljem. Jed je zelo okusna in tudi nasitna. Poleg ponudimo še ohlano mero solate.

Iz knjižice »Malice in še kaj pa priobčujemo, knko napravimo jogurt doma. Recept velja za 10 porcij.

2 in pol litra mleka, lahko tudi iz mleka v prahu, 8 žlic jogurta od prejšnjega dne.

Mleko prekuhamo, ohladimo na 40°C, mu dodamo jogurt, vse dobro razmešamo, pokrijemo in damo v tako toplo vodo, da obdéli toplotu 45°C. Ko se je mleko zgostilo, ga postavimo takoj v mrzlo vodo ali v hladilnik, da se shladi in s tem preprečimo nadaljnji razvoj gljivic. Po večkratnem uporabljanju jogurta pri prejšnjega dne bolgarski bachi, ki povzročata tisanje, oslabi. Zato moramo vedno dobiti čistih kultur, kupimo cepivo v mlekarini.

Izšel pa je tudi Bilten št. 4. Knjižnici in Bilten prodajajo v vseh knjižnicah in poslovalnicah »Jugoreklam«. Malice in še kaj stanejo 40 din, »Preprosta kosila« pa 120 din.

Dekliška obleka z mornariškim ovratnikom in jopico

dekleta, ki je vsaj z dobrim uspehom končala nižjo gimnazijo, še nekatere sposobnosti: dober posluš, dober vid, zdravje in veselje za delo z otroki. Poklic vzgojiteljice je odgovoren, veliko vzgojno nalogo izvršuje. Prva osebnost je, ki pomaga za očetom in materjo usmerjati duševni in telesni razvoj našega najmlajšega rodu, iz katerega naj zrastejo zdravi, sposobni in zavedni državljanji.

Absolventke Srednje vzgojiteljske šole so po končanem šolanju skrbno pripravljene za svoj poklic. Poleg splošne, široke izobrazbe dobijo še ožje strokovno, specialno znanje: dobro poznajo psihologijo predšolskega otroka, poznajo mnogo načinov usmerjanja otrokovega zanimanja, ki ga lahko preko igre izkoristimo za zavestno privajanje in pridobivanje otrokovih prvih življenjskih izkustev. Ritmika, telesna vzgoja, mladinska književnost, ročno delo — to so posebna področja, ki zahtevajo od bodoče vzgojiteljice nemalo iznajdljivosti, spretnosti in znanja. Pridobivanje tega znanja pa

Z uporabo različnih barv dosežemo razne vtise

Zima je minila in zdaj so mnoge gospodinjke začele urejati svoja stanovanja. Ce so se že odločile za tako veliko delo, kot je na primer pleskanje, bi bilo dobro, da bi se seznanile z nekaterimi lastnostmi barv, kakor tudi z barvami, ki jih bodo uporabile.

Pri določanju barv in njihovem medsebojnem vključevanju pri ureditvi stanovanja veljajo določena pravila, ki nam omogočajo doseči lepe učinke tako v estetskem, kakor v zdravstvenem oziru.

Vsi vemo, da nekatere barve učinkujejo tople, druge pa hladno, tretje poživljajoče itd. Če vemo, da lahko različno učinkujejo, nas ne bo presenetilo, da lahko tudi različno vplivajo na naše čute, na naše razpoloženje.

Nekatere barve lahko pozitivno vplivajo na delo, druge pa hromijo, zmanjšujejo delovni polet.

Razen tega z uporabo različnih barv, oziroma njihovih tonov dosežemo razne predstave: nekatere površine so videti bližje, nekatere pa bolj oddaljene, nekatere visoke, druge pa nizke. Izraziti toni vzbujajo predstavo bližine in zdi se, kakor da zapirajo površine.

Kaj pogosto imamo v stanovanju ozek, dolg prostor v obliki hodnika. Ker ni širok, učinkuje ta prostor kot tisk, kar še bolj poveča občutek utujenosti. Zato bomo najbolje storili, če bomo strop v tem prostoru večjih površin temne ali močne barve, ker to lahko samo utruja.

Za katero barvo se bomo odločili pri pleskanju, je odvisno tudi od pohištva, od vrste lesa, oziroma njegove barve, pa tudi od barve pregreinjala. Paziti moramo, da bo zid podlaga za naše pohištvo, se pravi, da ga bomo barvo dopolnjevali. Tako na primer pohištvo temne barve najbolj ustreza svetlozeleni zid.

Vedno je treba paziti na skladnost barv, kajti tako prijetno učinkuje na nas, medtem ko nas v nasprotnem primeru samo dražijo.

Tudi položaj sobe vpliva na izbiro barv. Sobe, ki gledajo na zahod in so izpostavljene soncu, lahko prepleskamo s hladnimi barvami. Za sobe, ki gledajo na sever, ki so hladne in slabo osvetljene, pa je treba izbrati tople barve.

Dva načina pleskanja sob sta: lahko sobo prepleskamo, ne menč se za barvo sosednjih sob, in bomo vse prostore prepleskali v enem ali dveh tonih iste barve ali pa bomo uporabili več barv, toda tako, da bodo vse sobe skladno učinkovale.

Omenim še tako imenovani nevtralni način, se pravi, ko zidove prepleskamo svetlozeleno. Ta način je zlasti primeren, če želimo gledati na letne čase spreminjati videz in vzdušje sobe. Za to pa moramo imeti dve vrsti pregreinjala. Pozimi bomo uporabili pregreinjalo hladne barve, kar bo učinkovalo zelo prijetno. Tako lahko uporabimo rumenozlata pregreinjala in blazine bele ali rdeče barve, na tla pa pogrnemo preprogo, poteti pa so lahko pregreinjala modre barve, blazine vijoličaste, preproge ali pregreinjala pa sploh niso potrebne.

Če je prostor majhen, je treba ustvariti vtis večjega prostora in tedaj lahko prostor II pobarvamo temneje od ploške I. (Slika 5.) Tako bomo dobili vtis večje globine. Če pa je prostor dovolj velik, lahko prostor II svetlo prebarvamo, ploškev I pa temno. (Slika 6.) Iz tega lahko sklepamo, da svetlo pobarvane površine ustvarjajo vtis bližine in da obratno temno pobarvani zidovi ustvarjajo vtis oddaljenosti.

ZBIRA BARV

Katere barve oziroma tone bomo uporabili za pleskanje zidov naših prostorov, je odvisno od namena teh prostorov. Umakno delo zahteva živahno, močnejše barve kakor pa telesno delo. Vsekakor bomo uporabili svetlejšje tone, temnejše pa bomo uporabili samo takrat, ko bomo hoteli kaj poudariti ter v posebnih primerih za stropce. Toda takoj moramo pripomniti, da se je treba v večini naših stanovanj temnih stropov varovati, ker sobe sijo velike. S takim pleskanjem bi se potem utegnili zelo neprijetno počutiti v sobi — kakor da cel strop nosimo na ramenih. Varovati se moramo tudi

večjih površin temne ali močne barve, ker to lahko samo utruja.

Za katero barvo se bomo odločili pri pleskanju, je odvisno tudi od pohištva, od vrste lesa, oziroma njegove barve, pa tudi od barve pregreinjala. Paziti moramo, da bo zid podlaga za naše pohištvo, se pravi, da ga bomo barvo dopolnjevali. Tako na primer pohištvo temne barve najbolj ustreza svetlozeleni zid.

Vedno je treba paziti na skladnost barv, kajti tako prijetno učinkuje na nas, medtem ko nas v nasprotnem primeru samo dražijo.

Tudi položaj sobe vpliva na izbiro barv. Sobe, ki gledajo na zahod in so izpostavljene soncu, lahko prepleskamo s hladnimi barvami. Za sobe, ki gledajo na sever, ki so hladne in slabo osvetljene, pa je treba izbrati tople barve.

Dva načina pleskanja sob sta: lahko sobo prepleskamo, ne menč se za barvo sosednjih sob, in bomo vse prostore prepleskali v enem ali dveh tonih iste barve ali pa bomo uporabili več barv, toda tako, da bodo vse sobe skladno učinkovale.

Omenim še tako imenovani nevtralni način, se pravi, ko zidove prepleskamo svetlozeleno. Ta način je zlasti primeren, če želimo gledati na letne čase spreminjati videz in vzdušje sobe. Za to pa moramo imeti dve vrsti pregreinjala. Pozimi bomo uporabili pregreinjalo hladne barve, kar bo učinkovalo zelo prijetno. Tako lahko uporabimo rumenozlata pregreinjala in blazine bele ali rdeče barve, na tla pa pogrnemo preprogo, poteti pa so lahko pregreinjala modre barve, blazine vijoličaste, preproge ali pregreinjala pa sploh niso potrebne.

Če je prostor majhen, je treba ustvariti vtis večjega prostora in tedaj lahko prostor II pobarvamo temneje od ploške I. (Slika 5.) Tako bomo dobili vtis večje globine. Če pa je prostor dovolj velik, lahko prostor II svetlo prebarvamo, ploškev I pa temno. (Slika 6.) Iz tega lahko sklepamo, da svetlo pobarvane površine ustvarjajo vtis bližine in da obratno temno pobarvani zidovi ustvarjajo vtis oddaljenosti.

ZBIRA BARV

Katere barve oziroma tone bomo uporabili za pleskanje zidov naših prostorov, je odvisno od namena teh prostorov. Umakno delo zahteva živahno, močnejše barve kakor pa telesno delo. Vsekakor bomo uporabili svetlejšje tone, temnejše pa bomo uporabili samo takrat, ko bomo hoteli kaj poudariti ter v posebnih primerih za stropce. Toda takoj moramo pripomniti, da se je treba v večini naših stanovanj temnih stropov varovati, ker sobe sijo velike. S takim pleskanjem bi se potem utegnili zelo neprijetno počutiti v sobi — kakor da cel strop nosimo na ramenih. Varovati se moramo tudi

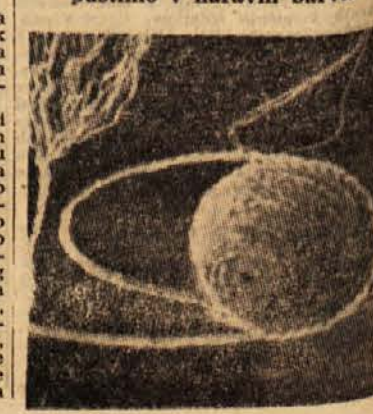

Čedne igralne hlačke za deklico, ki smo jih videli na razstavi otroške konfekcije

Košek

Kaj čeden košek za naše lončnice lahko napravimo iz rafije. Najprej spletemo iz rafije kitičo, vsak pramen naj ima 4 do 5 nitk rafije, in potem začnemo šivati spodaj pri krožniku na notranji strani. Ko sešijemo krožnik 8 cm premera, delo prikožimo po obliki cvetličnega lončka in šivamo kitičo tako, kot zahteva višina cvetličnega lončca. Močno prihrdimo še ročaj in že lahko lončnico postavimo v košek. Če hočemo, lahko rafijo pobarvamo ali pa jo pustimo v naravni barvi.

Kaj čeden košek za naše lončnice lahko napravimo iz rafije. Najprej spletemo iz rafije kitičo, vsak pramen naj ima 4 do 5 nitk rafije, in potem začnemo šivati spodaj pri krožniku na notranji strani. Ko sešijemo krožnik 8 cm premera, delo prikožimo po obliki cvetličnega lončka in šivamo kitičo tako, kot zahteva višina cvetličnega lončca. Močno prihrdimo še ročaj in že lahko lončnico postavimo v košek. Če hočemo, lahko rafijo pobarvamo ali pa jo pustimo v naravni barvi.

Nagradna križanka

Reševalcem današnje nagradne križanke bo žreb razdelil 29 nagrad v skupnem znesku 20.000 dinarjev.

- I. ena nagrada 2500 dinarjev;
- II. ena nagrada 1500 dinarjev;
- III. dve nagradi po 1000 dinarjev;
- IV. pet nagrad po 800 dinarjev;
- V. dvajset nagrad po 500 dinarjev

Reševalci naj pošljejo rešitve, napisane na izrezku iz časopisa na naslov: Uredništvo »Ljudske pravice«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6/III z oznako na kuverti »Nagradna križanka«. Rešitve pošljite do vključno 14. junija. — Izid žrebanja bomo objavili v nedeljski številki »Ljudske pravice«, dne 17. junija.

Protiperonosporna služba

Poročilo za dne 2. junija 1956

Dotok vlažnega zraka je ustvaril po vsej Sloveniji močne padavine in vplival na padec temperature ter dvig, relativne vlage.

Srednja dnevna temperatura se je gibala med 13 in 15 stopinj Celzija, na Primorskem do 17 stopinj. Maksimalna temperatura je padla do 18 stopinj Celzija, minimalna pa celo do 8 stopinj.

Močni nalivi so bili po vsej Sloveniji. Največ dežja je padlo na Stajerskem in Dolenjskem — do 70 mm, na Primorskem pa do 30 mm.

Napoved: Dež, ki je zajel na splošno celotno Slovenijo, je povzročil, da je prišlo do ponovnih okužb vinske trte po peronospori. Zaradi tega opozarjamo velika vinogradiška gospodarstva Dolenjske in Stajerske, kateja ne morejo izvršiti škropljenja v roku 4-5 dni, naj takoj začnejo s prvim škropljenjem svojih vinogradov.

Prav tako naj začnejo na Primorskem s prvim škropljenjem vinogradov vinogradniki v zgornji Vipavski dolini ter v okolici Sezane.

Vinogradniki na tržaško-komenškem Krasu in v Beli krajini končate s prvim škropljenjem zaključno s 2. junijem.

Do 4. junija naj bodo prvi škropljeni vinogradi bizelskega vinogradiškega okoliša ter v okolici Dol. Lendave.

Kmetijski inštitut LRS.

RADIO LJUBLJANA

Sporod za nedeljo, 3. junija

Poročila: 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 19.00 in 22.00.

6.00-7.00 Poskočne in vesele za prijetno nedeljsko jutro — 7.15 Reklame — 7.30 Radijski kotlar in priveditve dneva — 7.35 Igrajo veliki zabavni orkestri — 8.00 O športu in športnikih: Pred diplomo na Visoki šoli za telesno vzgojo v Ljubljani — 8.15 »Vsak eno...« (Revija ansamblov, zborov in solistov, ki nastopajo v našem radiu) — 9.00 Otroška predstava: Vladimir Nazor: Mali svetilničar (radijska priredba) — 9.30 Operetni zvoki — 10.00 Družinski pogovori — 10.10 Nedeljski simfonični koncert — 11.00 Oddaja za Beneške Slovence — 11.20 Malo od včeraj in malo od danes — 12.00 Pogovor s poslušalci — 12.10 Opoldanski glasbeni sporod — 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 13.30 Za našo vas — 14.15 Zabavne melodije — 14.30 30 minut ruskih narodnih pesmi — 15.15 Zeleli ste — poslušajte! — 16.30 Od Idrije do Vipave po nekdanjih poteh (reportaža) — 17.00 Promenadni koncert — 18.00 Radijska igra: Skagstad: Meseč nad fjordom (ponovitev) — 18.47 Glasbeni intermezzo — 19.00 Radijski dnevnik — 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame — 20.00 Večerni operni sporod — 21.00 Kulturni razgledi — 21.15 Pop-evke in ritmi — 22.15-23.00 Nočni koncert — 23.15-23.00 UKV program: Plesna glasba — 23.00-24.00 Oddaja za tujino — na valu 327,1 m (prenos iz Zagreba).

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »UNION«

Ameriški film

»Dekle z dežele«

Tednik: Filmske novice št. 21. — Predstave ob 15, 17, 19 in 21. — Ob 10 matineja istega filma. — V glavni vlogi Bing Crosby, Grace Kelly in William Holden. Prodaja vstopnic od 9-11 in od 14 dalje.

KINO »SLOGA«

Ameriški film

»DIVJI VETER«

Tednik: Predstave ob 17, 19 in 21. Ob 10 matineja istega filma. — V glavni vlogi Gary Cooper, Barbara Stanwick, Ruth Roman in Anthony Quinn. Prodaja vstopnic od 9.30-11 in od 14 dalje, za matinejo od 9 dalje.

KINO »KOMUNA«: Francoski film: »Moški so takšni«. Tednik: Filmske novice št. 21. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10 matineja istega filma. V glavni vlogi Jean Marie Amot.

KINO »VICA«: V okviru tedna sovjetskega filma predvajamo: sovj. film: »Vojak Broveln«. — Tednik: Prva na svetu. Predstave ob 16, 18 in 20.30.

KINO »SOCA«: Ameriški barvni film: »Mlinski človek«. Brez tednika. Predstavi ob 17 in 19.30. Danes zadnjič. Prodaja vstopnic v vseh treh kinematografih od 9-11 in od 14 dalje.

LETNI KINO »BEZIGRAD«: Francoski film: »Moški so takšni«. Predstava ob 20.30. Prodaja vstopnic samo uro pred pričetkom predstave.

MLADINSKI KINO LM, Kotnikova 2, predvaja za mladino ameriški barvni film: »Ostržek«. Predstave vsak torek, četrtek in nedeljo ob 10, ob 15 pa vsak dan, razen nedelje.

KINO »LITOSTROJ«: Nemški film: »osebna tajnica«. Predstavi ob 18 in 20. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom prve predstave. Danes zadnjičkrat.

KINO »TRIGLAV«

Nemški barvni film

»Zgodba malega Mukea«

V glavni vlogi Thomas Schmidt, Johannes Maus in Silja Lesny. Predstave ob 15, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 10-11 in od 15 dalje.

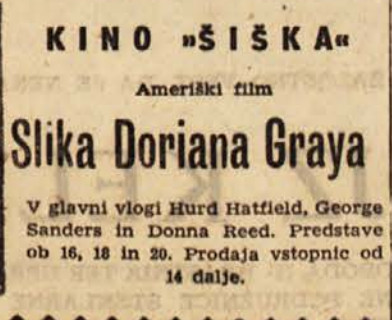

KINO »ŠIŠKA«

Ameriški film

Slika Doriana Graya

V glavni vlogi Hurd Hatfield, George Sanders in Donna Reed. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje.

ŠOLSTVO

GRADBENA SREDNJA ŠOLA V LJUBLJANI — Gorupova 18/III. — sprejema prijave za sprejemni izpit in vpis v vse odseke: visoke in nizke gradnje, geodetski in industrijski odsek gradbenega materiala do 18. junija 1956. Prijavi priložite rojstni list in spravevalo o dovršeni nižji gimnaziji. I. Pogoji za vpis: uspešno dovršena nižja gimnazija z opravljenim sprejemnim izpitom za V. razred gimnazije, oziroma sprejemni izpit na Gradbeni srednji šoli; dobro zdravstveno stanje. — 2. Sprejemni izpiti iz slovensčine in matematike iz snovi učnega načrta za nižje gimnazije bodo zaradi znižane voznine v soboto, dne 22. junija 1956 ob 14. uri pismeni, in v nedeljo, dne 24. junija ob 8. uri ustni. Stevilo sprejetih kandidatov bo omejeno (128) za vse odseke. Za ženske je gradbeni in geodetski poklic naporen, zato manj primeren. Kandidati iz podeželja, ki bodo opravljali sprejemni izpit, bodo lahko stanovali v Domu Gradbene srednje šole. — 3. Šola ima dijaški dom. — Privatni izpiti bodo od 18. junija dalje po razporedu. Podrobne informacije zaradi vpisa in privatnih izpitolv daje uprava šole. Za pismene informacije naj se priloži znakma za odgovor. — Ravnateljstvo.

SPREJEM NA ADMINISTRATIVNO SOLO V LJUBLJANI

Absolventi nižje gimnazije, ki nameravajo vstopiti v Administrativno solo v Ljubljani, Roška 15, dobijo v pisarni ravnateljstva tiskana navodila za sprejem. Interesenti izven Ljubljane naj pošljejo razen znakme še 20 din za tiskovino. Prijave za sprejemni izpit sprejemamo do 16. junija. Administrativna sola v Ljubljani pripravljajo dijaške (in)je z dveletnim šolanjem za raznovrstne pisarniške poklice. — Ravnateljstvo.

RAZPIŠ ZA SPREJEM UČENCEV V GRAFIČNO STROKO

Združenje grafičnih podjetij Jugoslavije, sekcija za LR Slovenijo, sporoča, da bo vpisovanje učencev za ljubljanska podjetja grafične in predelovalne industrije do 1. julija 1956. Sprejemali bomo vajece za ročne stavce, tiskarje, kaljigoveze, litografske risarje, pretiskarje, ofsetne tiskarje, kartonažerje, klisnarje in reprodukcijske fotografe.

Vpisovanje bo vsak dan od 7. do 14. ure v prostorih sekcije Združenja v Ljubljani, Trg osvobodilne fronte št. 14-IV.

Pogoji za sprejem vajecev: 4 razredi nižje srednje šole, fizično in duševno zdravi, sprejemni izpit na Združenju iz slovensčine, matematike in risanja zaradi pravilne izbire poklica.

Pri vpisu je treba predložiti lastnorčno pisano prošnjo in zaključno spravevalo nižje srednje šole.

Prosilci za tiskarne v Celju, Mariboru in Kranju naj vlagajo prošnje direktno na podjetja.

Združenje grafičnih podjetij Jugoslavije — sekcija za LRS

Industrijska sola »Iskra« v Kranju razpisuje vpis učencev za šolsko leto 1956/1957 za izučitev naslednjih poklicev: kovinostругar (15), kovinorezkalac (10), strojni kličavničar (10), orodjar (8), finomehanik (8), elektromehanik (4), telefonski mehanik (3), avtoelektrik (4). — Pogoji za vpis: dovršena nižja gimnazija ali njej po stopnji enakovredna šola (osemetek); starost od 14 do 17 let; fizično krepek, telesno in duševno zdrav; uspešno prestana preizkušnja iz praktičnega dela, matematike in slovensčine. Prošnje, kolikovanice z drž. kolkom za 30 din in 20 din v gotovini, sprejema ravnateljstvo do 15. junija 1956. Prošnji priložite šolsko spravevalo, rojstni list, zdravniško spravevalo in lastnorčno napisan življenjepis. Tisti, ki žele stanovati v internatu, naj predložijo še prošnjo za sprejem v internat. Oskrbnina in hrana znašata 4500 din mesečno. V času šolanja prejemaajo učenci naslednje mesečne denarne nagrade: v I. letniku 2000 din, v II. letniku 2500 din in v III. letniku 3500 din. Podrobnejša navodila dobitte v upravi šole. — Ravnateljstvo.

sivo do 15. junija 1956. Prošnji priložite šolsko spravevalo, rojstni list, zdravniško spravevalo in lastnorčno napisan življenjepis. Tisti, ki žele stanovati v internatu, naj predložijo še prošnjo za sprejem v internat. Oskrbnina in hrana znašata 4500 din mesečno. V času šolanja prejemaajo učenci naslednje mesečne denarne nagrade: v I. letniku 2000 din, v II. letniku 2500 din in v III. letniku 3500 din. Podrobnejša navodila dobitte v upravi šole. — Ravnateljstvo.

SRCE IN OŽILJE (krvni pritisk, skleroza, tromboza), ledvice (vnetje, kamni, pesek), notranje žile (protin Base-dow), žive (nevrastenija, nervoze, nevrastije) zdravi uspešno **RADENSKO ZDRAVILISCE**, Slatina Radenci. Odprto od 1. maja dalje. — Zahtevajte prospekte. Zdravje je prvot!

IZ PTUJA

MESTNO GLEDALIŠČE PTUJ

Torek, 5. junija ob 20: Dobričanti: »Skupno stanovanje«. Gostovanje v Ormožu (Dom »Partizana«). Abonma in izven. Prodaja vstopnic pri trg. podjetju »Vzorec«. Ormož.

IZ MURSKÉ SOBOTE

KINO

»PARK«: Ameriški film: »Kalifov zaklad«.

IZ ROGAŠKE SLATINE

KINO

Ameriški barvni film: »Meč in rožar«. Predstavi ob 16.30 in 19.

IZ ŠOŠTANJA

KINO

»KAJUH«: Ameriški film: »Rimske počitnice«. Predstavi ob 18 in 20.15.

MARIBORSKE VESTI

DEZURNA LEKARNA

Nedelja, dne 3. junija: lekarna »Center«, Gosposka ulica 12. Ponedeljek, dne 4. junija: lekarna »Tabors«, Trg revolucije 3.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

Nedelja, 3. junija ob 20: Giraudoux: »Siegfried«. Izven.

KINO

PARTIZAN: Ameriški barvni film: »Vojna svetova«.

UDARNIK: Ameriški barvni film: »Steza sinova«.

Umetnostna galerija. Spomladanska razstava mariborskih likovnih umetnikov. Razstava je odprta dnevno od 10-16 do 10. junija 1956.

CELJSKE VESTI

Nedeljska zdravniška dežurna služba:

Dne 3. junija: dr. Maksim Sešek, Ljubljanska 36; dne 10. junija: dr. Jože Cerin, Cankarjeva ulica 9; dne 17. junija: dr. Jože Fiser, Gregorčičeva št. 7; dne 24. junija dr. Jože Cerin, Cankarjeva ulica 9.

Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote ob 18. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 3. junija ob 14: Denis Fonvizin: »Brigadir«. — Gostovanje v Topolšici.

KINO

»UNION«: Ameriški film: »Strah«. Predstave ob 16, 18 in 20.

»DOM«: Ameriški barvni film: »Cena slave«. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15.

Gospodinja varčno gospodarit!

ČISTILNI PRAŠEK VERA

pri čiščenju te ne prevari.

OGLEJTE SI RAZSTAVO V LJUBLJANI • RAZSTAVA JE PODALJŠANA DO 4. JUNIJA

»Stanovanje za naše razmere«

Urbanizem — arhitektura — tehnika — ekonomika in kultura stanovanj! Stanovanjska oprema — električni stroji za gospodinjstvo — gradbeni materiali

Razstavniki prostori:

POUČNO PROPAGANDNI DEL: PALACA »GRADISA«, TITOVA CESTA 19

KOMERCIJALNI DEL: »GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE«, TITOVA 50

25 odstotkov popusta na železnici

DNEVNE NOVICE

PODALJŠANA JE RAZSTAVA «STANOVANJE ZA NAŠE RAZMERE»

Zaradi velikega zanimanja bo po- učno-propagandni del razstave na Ti- tovi cesti 19 v Ljubljani odprt do vključno nedelje, 10. junija 1956.

Vstopnina bo od 4. junija dalje zni- žana na 30 din. za kolektivne obiske 20 din. za kolektivne obiske študentov 10 din.

Ako želite strokovno vodstvo, tele- fonirajte prej na Društvo arhitektov LRS, telefon 21-608 ali na Zavod za stanovanjsko izgradnjo, telefon 31-008.

Partizan, društvo za telesno vzgojo Ljubljana-Vič, vabi na društveni tele- vadni nastop, ki bo v nedeljo, 3. ju- nija, ob 16 na letnem telovadšču Partizana Vič, Tržaška cesta 82. Nastopijo vsi oddelki (cicibani, deca, pionirji, mladina in članstvo). V primeru slabega vremena bo nastop v domu. — Vstopnina: sedeži 50, stojišča 30 din.

Društvo visokošolskih profesorjev in znanstvenih delavcev v Ljubljani vabi članstvo na družinski večer, ki bo v ponedeljek, dne 4. junija 1956 ob 20 v prostorih Kluba kulturnih delavcev v Wolfovi ulici I-III. Na njem bo pre- daval profesor med. fak. dr. Robert Neubauer o temi: »Ceylon, biser juž- novzhodne Azije« s slikami.

Izdaja triptikov za Italijo in Av- strijo. Obveščamo vse interese, da izdajamo triptike za enkratno poto- vanje v Avstrijo in Italijo. Triptiki ve- ljajo 3 mesece. Pravnim osebam izda- jamo tudi po več triptikov naenkrat, vendar le v veljavnostjo 3 mesece. Ciani Avto-moto društev imajo popust, vendar le na podlagi garantnega pisa- ma svojega društva. — Avto-moto zveza Slovenije, Ljubljana, Dalmati- nova ulica 6, telefon 32-708.

20.000 dinarjev je ena izmed na- grad, ki jih je razpisal »Turistični vestnik«. Kupujte, čitajte in naročajte glasilo Turistične zveze Slovenije.

Razstava »Pariski motivi« Vladi- mila Lamuta v Umetniški zadrugi je podaljšana do vključno 8. junija. — Otvoritev razstave dijakov V. gimna- zije bo v soboto, 3. junija ob 18.

Obrtna zbornica za okraj Ljublja- na bo priredila v času od 20. julija do 20. avgusta 1956 izpopolnitveni tečaj za damsko in moško krojenje pod vodstvom strokovnega predavatelja tov. Rudija Verdonika. Tečaj bo na- daljevanje prejšnjih Verdonikovih krojnih tečajev in bo obsegal vse zna- čilne novosti v krojenju. Prijave spre- jema zbornična pisarna, Mestni trg št. 2/II., soba št. 58, in to do 30. ju- nija 1956.

Uprava za ceste OLO Celje spo- roča, da bo dne 4. in 5. junija 1956 zaprta cesta III 1705 Kozje-Jesovec—Prelasko v km 1800 zaradi polaganja cevnega propusta. Promet bo usmer- jen po cesti III, reda št. 1704 Podsreda (Socica)—Jesovec—Prelasko in v ob- ratni smeri.

Uprava za ceste OLO sporoča, da je okrajna cesta števil. III/1730 Zeče—Zreče od km 3000 do km 6175 (Vidmar) zaradi vremenske katastrofe do na- daljnjega zaprta za vsa vprežna in motorna vozila.

Davčne zavezanec obrtnike — pav- šalste občine Ljubljana-Sentvid obveščamo, da bo davčna komisija za- sedala 7. junija za lesno stroko, 8. ju- nija pa za ostale stroke. Predlogi davčnih osnov so na razpolago v dneh od 28. maja do 6. junija t. l. v pro- storih Uprave za dohodek in Sentvidu št. 51. — Obrtna zbornica za okraj Ljubljana.

FLEX preparat za čiščenje made- žev se zopet dobi. Nekaj časa ga ni bilo na trgu, ker ni bilo surovin. — Zahtevajte FLEX.

ROZNO MLEKO Teint Bell je ne- pogrešljivi pri negi vsake žene. — Prvovrstni materiali za ROZNO MLE- KO Teint Bell so zagotovljeni.

Umrlj so v Ljubljani

Marija Justin, stanujoča v Ljub- ljani, Livada 19, upokojenka, stara 80 let. Pogreb bo jutri ob 15.

Poročili so se v Ljubljani

v soboto, dne 2. junija 1956
Delavec Francšek Anžlovar in de- lavka Ivana Murn; steklar Viktor Švarc in delavka Nikolaja Škerjanc; študent Dušan Dolinar in študentka Tatjana Ravnik; mizar, pom. Miroslav Kržič in kmečka delavka Ivana Me- den; avtomehanik Janez Jurca in trg. pom. Irena Andrejak; varilec Lambro Lambrovski in delavka Neža Sikosek; kroj. pom. Anton Novak in cvetilčar- ka Stanislava Dolžan; pomorščak Ber- nard Borsellino in trg. pom. Erminija Gleščič; električar Albin Bizjak in uslužbenka Marija Kresnik; mesarski mojster Anton Hrovat in blagajničar- ka Franciška Hribar; nameščenec Alojz Ferkoj in med. sestra Anton- ija Novak; elektroinštalater Anton Sivec in delavka Franciška Melik.

PREDAVANJA

Internistična sekcija SZD vabi žlane in ostale zdravnike na sestanek, ki bo v sredo, 6. junija 1956 ob 19 v predavalnici Interne klinike v Ljub- ljani. Program sestanka: prim. dr. J. Flaša: Poročilo o obisku II. interne klinike v Pragi; dr. J. Lesničar: Po- ročilo o kongresu infektologov v Lyo- nu; dr. L. Raišp: Poskus terapije hiperaciditete z Diamoxom.

KONCERTI

»Les Frères Jacques«, pariški za- bavno-umetniški kvartet, bo gostoval jutri, v ponedeljek, v opernem gledališču s sporedom francoskih šanson. V prodaji pri operni blagajni je še nekaj vstopnic, cene od 100—600 din.

Javna produkcija tečajnikov gle- dališke šofe pri Svetu Svobod in pro- svetnih društev okraja Ljubljana bo v nedeljo, 3. junija 1956 ob 9 dopoldne v Mestnem gledališču. Opozarjamo dramske skupine prosvetnih društev na obisk produkcije. Vstopnina 20 din.

GLEDALISCA

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA

Nedelja, 3. junija ob 20: Giraudoux: »Norica iz Chaillota«. Izven in za podočelje.

Ponedeljek, 4. junija: Zaprtó.

Torek, 5. junija: Zaprtó.

Sreda, 6. junija ob 20: Giraudoux: »Norica iz Chaillota«. Abonma C.

Cetrtek, 7. junija ob 20: Smole: »Foto- vanje v Koromandliju«. Abonma U.

Petek, 8. junija ob 20: Giraudoux: »Norica iz Chaillota«. Abonma D.

OPERA

Nedelja, 3. junija ob 20: Svara: »Kleo- patra«. Abonma E.

Ponedeljek, 4. junija ob 20: Gostova- nje pariškega zabavno-umetniškega kvarteta »Frères Jacques«. Izven.

Torek, 5. junija ob 20: Svara: »Kleo- patra«. Abonma F.

Sreda, 6. junija ob 20: Martinu: »Ze- nitevc«. Puccini: »Gianni Schicchi«. Abonma A.

Cetrtek, 7. junija ob 20: Svara: »Kleo- patra«. Abonma K.

Petek, 8. junija ob 15.30: Baletni večer: Händel: »Ljubezen in pravda«. Pia- Mlakar: »Fiesalec v sponah«. UK- mar: »Lepa Vida«. Abonma Petek popoldanski.

Ker v tem mesecu zaključita Dra- ma in Opera sezono, naprosamo abo- nente, ki niso še poravnali svojih ob- veznosti, da poravnajo 10. in event. zaostale obroke do konca tega meseca.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA Gledališka pasaja

Ponedeljek, 4. junija ob 20: Lorca: »Mariana Pineda«. Abonma LMS II.

Torek, 5. junija ob 15.30: Salacrou: »Zivljenje ni resno«. Abonma red- Torek popoldanski. Vstopnice so tudi v prodaji.

ob 20.30: Lorca: »Mariana Pineda«. Abonma GSS TSS III.

Sreda, 6. junija ob 20.30: Lorca: »Ma- riana Pineda«. Abonma TSS II.

Cetrtek, 7. junija ob 20.30: Salacrou: »Zivljenje ni resno«. Abonma red- Cetrtek.

ZAHVALA

Ob nanadomestljivi izgubi, ki nas je zadel s smrtjo našega ljubljenega

dr. KARLEKA KOROŠČA

izrekamo toplo zahvalo vsem, ki ste kakorkoli počastili njegov spomin in z nami sočustvovali. Zlasti se zahvalju- jemo njegovemu zvestemu prijatelju dr. Zmagu Slokanu, tov. dr. Hrovatu, dr. Guliču in dr. Brezniku za vso skrb in požrtvovalnost za časa njegove dolge in hude bolezni, upravi Splošne bolnice, vsem govornikom, vojaškemu spremstvu in vojaški godbi, nadalje ZB, ZVVI, KUD »Obrtnik« za žalostinke, ostalim organizacijam in vsem prijateljem in znancem, ki so zasuli njegov prerani grob s tolikim cvetjem ter še nazadnje vsem, ki so dragega pokojnika v tako veličastnem sprevedu pospremili na njegovo zadnje domovanje.

Zahujoča žena Janja, otroka in sorodniki

NAZNANJAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE PREMINIL

ALOJZ KELNER

OBRATOVODJA STEKLARNE HRASNNIK

POŽRTOVALNEGA BORCA ZA IZGRADNJO SOCIALIZMA BOMO OHRANILI V NAJLEPŠEM SPOMINU.

UPRAVA STEKLARNE HRASNNIK

NENADOMA JE PREMINIL

ALOJZ KELNER

OBRATOVODJA STEKLARNE HRASNNIK, ČLAN DELAVSKEGA SVETA STEKLARNE HRASNNIK

ZASLUŽNEGA DELAVCA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU.

UPRAVNI ODBOR STEKLARNE HRASNNIK DELAVSKI SVET STEKLARNE HRASNNIK

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE NENADOMA UMRL

ALOJZ KELNER

TAJNIK DPD »SVOBODA II« HRASNNIK TER UPRAVNEGA ODBORA SINDIKALNE PODRUŽNICE STEKLARNE HRASNNIK, ČLAN INDUSTRIJSKE GASILSKE ČETE STEKLARNE HRASNNIK.

DOBREGA TOVARISA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU.

UPRAVNI ODBOR DPD »SVOBODA II« HRASNNIK SINDIKALNA PODRUŽNICA STEKLARNE HRASNNIK INDUSTRIJSKA GASILSKA ČETA STEKLARNE HRASNNIK

Prodamo osebna avto- mobila

Lancia Aprilia

in Opel Kadet

Cena je ugodna. Ogled je možen vsak dan v Ljubljani, Zaloška c. 25. 2175

OGLAŠUJTE V »LJUDSKI PRAVICI«

Elektro Ljubljana-mesto

Ljubljana, Krekov trg 10

sprejme v uk

15 vajencev

za poklic elektromonterja in elektroinštalaterja

Pogoji za sprejem: 4 razredi gimnazije.

Prošnji priložite šolsko spriče- valo, zdravniško spričevalo in rojstni list. 2193

SGP »PIONIR« NOVO MESTO

KETETEJEV DREVORED 12

sprejme takoj:

3 izučene avtomehanike vodjo pleskarske delavnice starejšega gradbenega tehnika

Plača po tarifnem pravilniku. — Ponudbe z navedbo do- sedanjega dela dostavite direktno v Novem mestu. N 62

Keramična industrija LIBOJE-CELJE obvešča

vse družbene organizacije in potrošnike, da smo s 1. junijem t. l. vso prodajo defektnega blaga odstopili Kmetijski zadrugi Petrovče. To podjetje bo razpolagalo tudi s celotnim asorti- manom naših izdelkov v ostalih kvalitetah. Vsem interesentom priporočamo, da se za na- kup obrnejo na Kmetijsko zadrugo Petrovče. 2185

UPRAVNI ODBOR

TOVARNE »LESONIT« — ILIRSKA BISTRICA

razpisuje sledeča delovna mesta za:

- a) računovodjo
- b) pravnega referenta
- c) strojnega inženirja ali strojnega tehnika
- č) 3 samostojne mehanike

Pogoji so sledeči:

pod a) srednješolska izobrazba in večletna praksa v vodenju računovodskih poslov v industrijskem podjetju,

pod b) pravna fakulteta in praksa za uspešno opravlja- nje pravnih in upravno-pravnih poslov v podjetju, pod c) diplomirani strojni inženir ali strojni tehnik z večletno prakso,

pod č) večletna praksa v ključavničarskem in splošno- mehaničnem delu ter sposobnost za samostojno delo.

Prijave z življenjepisom in eventualnimi drugimi dokazili pošljite upravnemu odboru tovarne LESONIT Ilirska Bistrica najpozneje do 15. junija 1956.

Poudarjamo, da je plača določena po tarifnem pravilniku, sicer pa po dogovoru. 2125

Z JESENIC IN OKOLICE

Zdravniško dežurno službo na Je- senicah ima dr. Milan Čeh, Cesta maršala Tita.

Brivsko dežurno službo ima v ne- deljo, 3. junija Jože Hudrič, brivski salon, Prešernova cesta.

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE

Nedelja, 3. junija ob 19.30: Patrick: »Vroč kri« (Sest prijateljev). Zadnjič.

Zveze z vlaki ugodne. — Vstopnice v predprodaji.

KINO

»RADIO«: Ameriški barvni film: »Karneval v Texasu«. Predstavi ob 18 in 20. V primeru slabega vremena predstava tudi ob 16. Ob 10 matineja švicarskega filma: »Kralj kegljačev«.

»PLAVŽ«: Madžarski barvni film: »Kvišku glavo«. Predstavi ob 18 in 20. V primeru slabega vremena predstava tudi ob 16. Ob 10.30 matineja švicarskega filma: »Kralj kegljačev«.

IZ DOMŽAL

Ameriški film: »Izgubljeni sin«. Predstave ob 16, 18 in 20.

Z BLEDA

KINO

Francoski barvni film: »Rdeče in črno«. I. del. Predstave ob 14, 16, 18 in 20.30.

VESTI IZ TRBOVELJ

KINO

»SVOBODA - CENTER«: Italijanski film: »Ana Zacheo«.

»SVOBODA-TRBOVLJE II.«: Ameriški film: »Bistre glave«.

»SVOBODA - DOBRNA«: Ameriški film: »Zaseda«. Predstavi ob 17 in 19. Ob 10. uri matineja istega filma.

DROBNI GLASI

VAJENCI

CEVLJARSKEGA VAJENCA sprejemem. Stanovanje v hrib. Nastop lahko takoj. Cevlarstvo Skofja Loka. — Jože Cadež. 2265 v

VAJENCA za tesarsko obrt sprejemem. Ponudbe pošiljate v oglasni oddelček LP pod »Ljubljana«. 132 v

ZIDARSKEGA VAJENCA sprejemem. V poštev pridejo vajenci iz mirta ali okolice Ljubljane, ki imajo lastno stanovanje. Ponudbe v oglasni oddelček LP pod »Zidar«. 133 v

VAJENCA za tesarsko obrt sprejemem. Pogoj — lastno stanovanje. Ponudbe v oglasni oddelček LP pod »Tesarstvo«. 134 v

VAJENCA za vulkanizersko obrt — sprejemem. Podjetje je v Ljubljani. Vajenec mora imeti lastno stanovanje. Ponudbe v upravo LP pod »Vulkanizer«. 135 v

VAJENCA za cevlarstvo obrt sprejemem. Ponudbe v oglasni oddelček LP pod »Ljubljana — cevlarstvo«. 136 v

ELEKTROINSTALATERSKA DELAVNICA v Ljubljani sprejema vajenca za lastnim stanovanjem. Ponudbe pošiljate v oglasni oddelček LP pod »Elektroinstalacije«. 137 v

VAJENCA za pečarsko obrt sprejemem. Zaželeno, da ima svoje stanovanje. Ponudbe v oglasni oddelček LP pod »Pečar«. 138 v

CEVLJARSKEGA VAJENCA sprejemem. Ponudbe v upravo LP pod »Cevljar«. 139 v

SPREJMEM vajenca za izučitev v sprejmi obrti. Zaželeno lastno stanovanje. Pisмено ponudbo je poslati v oglasni oddelček LP pod »Krovska obrt«. 140 v

KOVASKA DELAVNICA sprejema vajenca. Ponudbe v oglasni oddelček LP pod »Kovač«. 141 v

MESTO VAJENCA v knjigarni ali papirni deli. Stanovanje v Ljubljani. Naslov v oglasni oddelček LP pod »Knjižarni«. 142 v

VAJENCA za avtomobilsko obrt sprejemem. Ponudbe v oglasni oddelček LP pod »Dobra stroka«. 143 v

DIMNIKARSKEGA VAJENCA sprejemem. Ponudbe pod »Dimnikar« v oglasni oddelček LP. 144 v

MIZARSKO PODJETJE išče vajenca. Imeti mora lastno stanovanje. Ponudbe pošiljate na naslov: Mizarstvo, Ljubljana. 145 v

VAJENCA za ključavničarsko obrt sprejemem podjetje v Ljubljani. Imeti mora lastno stanovanje. Ponudbe v upravo LP pod »Ključavničar«. 146 v

MESTO HIŠNICE iščem v Celju. Poj. gospodarske pravice v Celju. 52 C

KROJASKI POMOČNIK išče primeren zaposlitev. Naslov v podružnici »Ljudske pravice« Ptuj. 17 P

BOLNICAR LABORANT, vesten, starija verzirana moč, želi dobiti službo v Kopru ali okolici. Ponudbe na podružnico LP v Kopru pod »Laborant«. 51 K

SOBOSLIKAR invalid, 27 let star želi primerno službo; za čuvaja, inkasanta ali kako drugo lažjo službo v bližini Zagorja ali Trbovelj. Naslov v podružnici LP v Trbovljah pod »Sofar«. 993 si

SLUŽBO SPREVEDNIKA pri avtobusu — iščem kjerkoli. Mrak Ludvik, Log 30, Skofja Loka. 2006 si

ABSOLVENT srednje gostinske šole z nekaj let prakse v gostinstvu išče stalno zaposlitev, najraje v komercialni stroki. Naslov v podružnici LP v Celju. 2007 si

HOBOARNO DELO v popoldanskih urah v administrativno-knjigovodskih poslih v manjšem podjetju iščem. Naslov v podružnici LP v Celju. 53 C

SOBARICA z absolutiranim gostinškim tečajem išče ustrezno zaposlitev. Naslov v podružnici LP Trbovlje. 528 T

KUHARICA, samostojna, s prakso in absolutiranim kuharskim tečajem želi dobiti službo v Kopru ali okolici. Pošljite naslov podružnici LP Koper pod »Stednjiva«. 69 Ko

SLUŽBO želim prenesti finančno knjigovodnjo s popolno srednjo šolo in medicinski higienik, oba z nekaj let prakse in zadostno usposobljenostjo. Ponudbe pošiljate pod »Družniško stanovanje« v upravo »Ljudske pravice«. 2109 si

SEDLARSKI POMOČNIK išče ustrezen zaposlitev. Interesent naj pošlje svoj naslov v oglasni oddelček LP pod »Sedlar«. 813 si

MIZAR iz okolice Krškega želi zaposlitev. Doiglelta praksa v mizarstvu. Naslov v podružnici »Ljudske pravice«. 814 si

TRGOVSKA POMOČNICA, speceristka, išče službo. Sporočite svoj naslov v oglasni oddelček LP. Sifra »Speceristka«. 814 si

GOSPODINJSKO POMOČNICO, strojno, imamo in zanesljivo, iščem. Plača po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku LP. 1913 d

GRADBENA MATERIALA, tehnična gradovina na veliko in malo, Ljubljana, Vižmarje 220 a, potrebuje za takojšnji nastop: gradbenega tehnika s komercialno prakso; referenta za gradbeni les, s komercialno prakso; administrativno tajnico, izričeno strojno z vsaj nekaj znanja stenografije, perfektno v slovenščini in srbohrvaščini; prodajnega referenta ali referentico, vsaj deloma verzirana v železninarski stroki; strojeplisko, lahko tudi začelnico, perfektno v slovenščini; vajenca za železninarsko stroko; več transportnih delavcev, močnih, za delo pri betonskem železu. 2103 d

RACUNOVODJO IN FINANČNEGA KNJIGOVODJO sprejema podjetje Tesarstvo v Ljubljani, Izanska cesta 15. 1950 d

FINOMEHANIK dobi zaposlitev v tovarni v Ljubljani. Naslov v oglasnem oddelku LP. 1972 d

GOSPODINJSKO POMOČNICO, pridno in pošteno, ki zna kuhati, k žličarski družini takoj sprejemem. Naslov v oglasnem oddelku LP. d

BLAGAJNICA s prakso dobi zaposlitev pri podjetju v Ljubljani. Imeti mora stanovanje. Ponudbo pošiljate v oglasni oddelček LP pod »Verziran«. 1952 d

DVE KVALIFICIRANI SIVILJI za izdelavo težke športne konfekcije in SIVILJE za izdelavo ponjav in športne sprejemem. Naslov: Planica, šport, Ljubljana, Likozarjeva ulica. 1954 d

NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV sprejema podjetje Gradbenik v Ribnici na Dol. Stanovanje za samce preskrbljeno. 1954 d

KMETIJSKEGA TEHNIKA IN ČUVAJA ZA STROJNI PARK sprejemem. Kmetijska zadruga Dobrepolje. 1955 d

INŽENIR GOZDARSTVA dobi zaposlitev. Ponudbe pošiljate Državnemu posestvu Snežnik. 1953 d

SLUŽBO DOBI

GOZDARSKA SREDNJA ŠOLA v Ljubljani razpisuje mesta za tri gozdarske inženjere — kot profesorje in predavatelje predmetov. Predviden je poleg rednega profesorjskega dodatka še poseben dodatek po točki 6 odloka o posebnih določilih za učne osebe (Ur. l. LRS št. 38/1954). Pojasnila daje Gozdarska srednja šola, Ljubljana, Mišinskega 7a. 2187-d

TRGOVSKA PODJETJE — knjigarna »Simon Jenko« — v kraju, sprejema takoj: trgovsko pomočnico za papirniško stroko in vajenca za knjižniško in papirniško stroko. — Pismente ponudbe sprejema uprava podjetja. 2187-d

GOZDARSKEGA TEHNIKA sprejema v službo Okrajna zadruga zveza Kranj. Plača so uredili. K 76-d

DVA CEVLJARSKA POMOČNICA, zmorna vseh del, dva vajenca in eno vajenico za šivanje gornjih delov, sprejme takoj ali po dogovoru »Obutev«, Cevlarsko podjetje »Zidar«. 2195-d

VEČ TRANSPORTNIH DELAVCEV sprejema Trgovsko podjetje »Kurlivo« — Železnica, Ljubljana, Prešernova cesta 35. 2213 d

KOMERCIALISTA s srednješolsko izobrazbo in nekaj let prakse išče industrijsko podjetje. Ponudbe z življenjepisom dostavite takoj. Naslov v upravi LP. 2197 d

STRUGAR dobi zaposlitev v tovarni. Naslov v podružnici Ljudske pravice v Ptuj. 636 si

VARILCA za elektro in avtogeno varjenje sprejema večja tovarna na Stajerskem. Naslov v podružnici Ljudske pravice v Ptuj. 637 si

KVALIFICIRAN STROJNI KLJUČAVNICAR dobi zaposlitev v tovarni na Stajerskem. Ponudbe je poslati podružnici LP v Ptuj. 638 si

VEČ KVALIFICIRANIH TESARJEV sprejema Splošno gradbeno podjetje »Zidar«. 639 si

MESTO ZOBODRAVNIKA ali dentista razpisuje Zdravstveni dom v Domžalah. Plača po uredbi. Dopolnilna plača po pravilniku. — Nastop službe takoj. — Komfortno družniško stanovanje zagotovljeno. 1949 d

UPRAVNIKA tovarniške kazine sprejemem. Zaželen je absoluten gostinjske šole. Naslov v oglasnem oddelku Ljudske pravice. 1041 d

STROJNEGA INŽENIRJA ali strojnega tehniika sprejema tovarna »Lesonila« v Hradištrici. 1045 d

GEODETA z dokončano geodetsko fakulteto — sprejemem. Naslov v oglasnem oddelku LP. 1043 d

KOMERCIALISTA s srednješolsko izobrazbo, eventualno tudi brez prakse, ali z nižjo strokovno izobrazbo z do 10 do 15-letno prakso, sprejema Tovarna poljedelskega oddelka Batuje pri Gorici. 1046 d

RACUNOVODJO sprejemem. Pogoj: ekonomski tehnikum ali druga ustrežna šola. Gradbeno podjetje »Sloga«, Hirska Bistrica. 1045 d

KOMERCIALISTA z dokončano srednjem ekonomsko šolo ali njej ustrežno, z večletno prakso, sprejema Tovarna organskih barvil Celje. 1046 d

TRI SAMOSTOJNE MEHANIKE sprejema Tovarna »Lesonila« v Hradištrici. 1047 d

ZA SEFA tehnične oddelke se sprejema diplomiran inženir gradbene stroke ali diplomiran gradbeni tehnik z državnim izpitom ali ustrežajočo prakso. Naslov v oglasnem oddelku Ljudske pravice. 1046 d

PRAVNI REFERENT, absoluten pravne fakultete, s prakso za uspešno upravljanje pravnih in upravnopravnih poslov, dobi službo v industrijskem podjetju. — Naslov v oglasnem oddelku LP. 1049 d

VEČ KVALIFICIRANIH ZIDARJEV sprejema takoj na delo Splošno gradbeno podjetje »Zidar«. K. Kovecju. 1050 d

MLINSKI TEHNIK z najmanj 5-letno prakso dobi mesto tehničnega vodje podjetja. Naslov v oglasnem oddelku LP. 1051 d

SOFERJA ZA OSEBNI AVTO, večjege vseh povpraševanj, takoj sprejemem. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega službovanja je treba poslati na naslov: »Sončnica« — tovarna olja — Domžale. 1052 d

ZIVNOZDRAVNIKA sprejemem v službo. Pogoj: ugodni. Ponudbe pošiljate podružnici LP v Hrastniku pod »Vesten«. H 14 d

VRATARJA-TELEFONISTA, ki že ima prakso v telefonski centrali, sprejema Tehniška fakulteta, oddelček za kemijo, Ljubljana. 1939 d

TAFETINSKEMU POMOČNIKU nudimo stalno zaposlitev. Službo lahko nastopi takoj. Obrtna delavnica Tapetinske Portorč. 1910 d

NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV, mlajših, do 35 let, sprejema Pivovarna Union v Ljubljani. 1940 d

KOVINOSTRUGAR, kvalificiran, dobi zaposlitev pri podjetju Planica-sport v Ljubljani. 1941 d

DELAVCE za cestna dela na odseku Divača sprejema podjetje Slovenija cesta, Ljubljana, Tovarniška ulica. 1943 d

KROJAKICO, perfektno in samostojno izdelavi damskih oblek, s prakso v finem delu, sprejema krojaški atelje v Ljubljani. Ponudbo pošiljate v oglasni oddelček LP pod »Krojaška«. 1947 d

USLUŽBENCA iz upravne stroke — sprejemem. Pogoj: daljša praksa v upravnem delu. Nudimo ugodne pogoje. Ponudbe pošiljate podružnici LP v Hrastniku pod »Neoporočens«. H 13 d

VEČ DELAVCEV za cestna dela sprejema podjetje Slovenija cesta za Ljubljano. Slovenija cesta, Ljubljana, Tovarniška ulica. 1944 d

KVALIFICIRANA KUHARICA dobi službo. Ponudbe v oglasni oddelček LP pod »Kuharica za gostilno v Ljubljani«. 1946 d

UPRAVA »LJUDSKE PRAVICE«

obvešča svoje naročnike, da lahko prejemo list na počitniški naslov, ki naj ga sporočijo pisмено ali pa telefonično na št. 31-030 in naj navedejo tudi čas.

KUPIM

MOTORNO KOLO, močnejši stroj, s priklopcem ali brez, kupim. Naslov v upravi LP. Ponudniki izven Ljubljane naj pošljejo točen opis v pisni mu v upravo LP pod »Motorno kolo«. 671 k

MANJŠI TISKARSKI STROJ »Tigela« kupim. Ponudbe v upravo LP pod »Tigela«. 672 k

KUPIM rezervne dele za motor »Malschies 350 ccm, model 1944, in to blok, ojnico, celinder. — Naslov v podružnici LP v Trbovljah, T 74-k

KOLO ZA DEKLICO, staro 12 let — kupim. Ponudbe v upravo LP pod »Dobro ohranjeno«. 125 k

FOTOPOSNETKE vseh pomembnejših krajev Slovenije, kakovostne, kupim. Tudi filme ali plošče. Ponudbe pošiljate v oglasni oddelček LP pod »Naši kraji«. 1463 k

OSEBNI AVTOMOBIL, dobro ohranjen, kupim. »Gradbeni material«. Ljubljana, Vižmarje 220 a. 2104 k

AVTO IN RUTO za gorenjsko narodno nošo kupim. Ponudbe v upravo »Ljudske pravice«. k

NA KOPRSKEM ali drugje v Slovenskem Primorju vzajem v najem manjše posestvo ali hišo z večjim vrtom. Ponudbo pošiljate v oglasni oddelček LP pod »Koper«. 1464 k

HISO Z VRTOM v Slovenskem Primorju, najraje tik ob morju, kupim ali vzajem v najem. Možnost vselitve. Ponudbo pošiljate v oglasni oddelček Ljudske pravice pod »Slovenska obala«. 1467 k

AVTOMOBIL, manjši, z malo porabo bencina, kupim. Plačal bi na obroke. Pismeno ponudbo in pogoje pošiljate v oglasni oddelček LP. 1444 k

RAZNO

MIRNO SOBICO ALI KABINET išče soliden študent. Lastna posteljnina. Plača zelo dobro. — Ponudbe pod »Brez obiskov«. 1988

ENOSOBNO STANOVANJE, komfortno, v Beogradu, bogati center, zamenjam za enako s kabinetom ali dvosobno v Ljubljani. — Naslov v upravi LP. 1121

KOT SOINVESTITOR pristopim h gradnji manjše hišice. Zase želim garancij, lahko na podstrežju. Več osebno. Reflektiram samo na Ljubljano. Ponudbo pošiljate v oglasni oddelček LP pod »Družabnika na solidni podlagi«. 1121

ENOSOBNO STANOVANJE, lepo in sončno, v Mednem, zamenjam za enako v Ljubljani, v bližini tramvajvske proge. Vlada Drago, Medno, št. 44. 126 r

IZGUBLJENO turdo vezano beležnico od Hotela Trudi v Ankarano do Kopa, vrniti proti lepi nagradi. Naslov v upravi LP. 2132

VELIKO SOBO s številnim zamenjam. Ponudbe v upravo »Ljudske pravice« pod »Mirno«. 2211 r

NAREDIM POHISTVO ali stavbna mizarska dela za motorno kolo — Vespo ali Lambreto (lahko že rabljeno). Naslov v upravi LP. 2210 r

DVOSOBNO STANOVANJE, večje, v šikih blokih, zamenjam za dvosobno bliže mesta. Ponudbe v upravo LP pod »Dvosobno«. 2202 r

DVOSOBNO STANOVANJE, komfortno, na Reki, v centru mesta, zamenjam za enakovredno ali večje v Kopru ali Izoli. Vprašati pri Ivančič, Ulica Petranka 20, Reka. 2201 r

LEP LOKAL v centru Zagreba, lepe izlozbe, napeljan telefon, odstopim ali bi sprejel zastopstvo oziroma prodajalno. — Ponudbe na glasni oddelček pod št. 670. r

DEZNIK sem izgubila ali pozabila na tramvaju od Ambroževa trga do Pivovarne Union. Najditelja prosim, naj ga odda proti nagradi vrtarju Tiskarske Ljudske pravice — Kopitarjeva. r

ZAGREB, LJUBLJANA, Sarajevo, Novi Sad, Beograd. Zamenjam več dvo- in trišobnih stanovanj v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Novem Sadu za ustrežna v Beogradu. Ponudbe na telefon 25-888 (Beograd) vsak dan, razen nedelje, od 7-9 ali v upravo pod št. 1111. 1963

VILO v UMAGU zamenjam za dvosobno komfortno stanovanje v Beogradu. Zagrebu, Ljubljani ali Reki. Nad 3 ha zemlje, oljka, fige, vinograd 33 m ob obale. Ponudbe pošiljate na OEZHA, Zagreb pod 12904. r

TRGOVINSKA ZBORNICA ZA OKRAJ KRANJ razpisuje mesto finančnega referenta

Pogoj za sprejem je sledeča izobrazba: ekonomska fakulteta z dveletno prakso v finančnih poslih ali ekonomska srednja šola s petletno prakso v finančnih poslih. Zaželen je takojšen nastop službe. Plača po dogovoru.

Ponudbe pošiljate na naslov: Trgovinska zbornica za okraj Kranj — Kranj, Prešernova ulica 10. 2184

PRODAJNI REFERENT, vešč slovenske in srbohrvaške korespondence, po možnosti absoluten tekstilne šole ali šole za umetno obrt, dobi službo. Naslov v oglasnem odd. LP. 1969 d

KVALIFICIRAN VRTNAR dobi zaposlitev. Stanovanje in hrana v podjetju. Dom poitka, Ponikve, P. Dopolje. 1955 d

NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV sprejema gradbišče v Ljubljani sprejemem. Gradbišče se nahaja v Pavliščevih ulici 29. Splošno gradbeno podjetje Postojna. 1920 d

AVTOKLEPARJA, kvalificirana, za samostojno opravljanje del, sprejema delavnica v Ljubljani. Naslov v oglasnem oddelku LP. 1968 d

GOSPODINJSKO POMOČNICO sprejema družina v Kovecju. Naslov v oglasnem oddelku LP. 1953 d

INŽENIRJA KEMIJE sprejemem za šefa kontrole proizvodov. Ponudbo s kratkim življenjepisom pošiljate v Tovarno organskih barvil Celje. 1964 d

STROJNOVIJAKA ZA ZAŠCITO rastlin za delo v karantenski postaji v Sežani sprejema Savenska uprava za zaščito bilja, Beograd, Savska 35-IV. Razpisnega natečaja se lahko udeležijo samo strokovnjaki fakultetno izobrazbo, ki delajo na področju zaštite rastlin. 1927 d

TRAKTORISTA, večšega poljskih del, sprejema Kmetijska zadruga Zalog pri Ljubljani. 1964 d

KNJIGOVODJO ali knjigovodnjo, ki ima primerno strokovno izobrazbo in prakso v ustanovah s samostojnim financiranjem sprejema Dom gozdarske srednje šole, Ljubljana, Mišinskega 7a. 1965 d

MEHANIKA za popravilo pletilnih šiviljnih strojev sprejema Tovarna čipk in pletenin »Rašica«, Gameljne pri Ljubljani. 1967 d

PRODAM

ZEMELJSKI KABEL, rabljen, 20 metrov, 2 x 2/5 NKBA, poceni prodam. Androvič, Gregorčičeva 5 (dvorišče), Ljubljana. 2216 p

SINGER — SIVALNI STROJ dobro prodam. Kastelic, Celovška 121. 2207 p

PLATNE TRANSPORTNI TRAK, širine 22 cm, dolžine 5 m, prodam. — Naslov v upravi LP. 2214 p

MOŠKI JOPIČ, lahek, športni, prodam. Naslov v upravi LP. 2209 p

POSESTVO, 4500 m vrta, na središču izanke ceste, poceni naprodaj. — Polzvedbe: Dudek, Glinška 5. 2208 p

UGODNO PRODAM skoraj novo kompletno hladilno napravo v brezhibnem stanju za 25 kubičnih metrov ohlajevalne prostornine. — Naprava sestoji iz kompresorja z elektromotorjem, hladilnega registra z zveznimi cevmi ter avtomatičnim temperaturnim regulatorjem za vklop in izklop kompresorja. — Golob Janez, Podmilščakova 31. 2207 p

OTROŠKI ŠPORTNI VOZICEK, nov, prodam. Hrstnje št. 19, Ljubljana. 2206 p

SONORNO FILMSKO PLATNO 5 x 6, prodam. Ponudbe v upravo LP pod »Filmski platno«. 2204 p

MLINSKI KUHALNIK in čevlje za kotkanje št. 33, poceni prodam. — Slomškova 12/I, levo. 2203 p

KUHINJSKO KREDCENO, zelo dobro ohranjeno, prodam. Naslov v upr. »Ljudske pravice«. 2202 p

GLOBOK OTROŠKI VOZICEK ugodno prodam. Naslov v upravi LP. — Ogled v ponedeljek od 16 dalje. p

OTROŠKI VOZICEK, bel, platen, dobro ohranjen, poceni prodam. — Naslov v upravi »Ljudske pravice«. p

ZELO POCENI PRODAM športni otroški vozicek. Naslov v upravi LP. p

KNJIGE literarno-zgodovinske vrednosti prodam. Naslov v podružnici LP na Jesenicah. J 104

ENODRUŽINSKO HISO z lepim vrtom prodam. Blizu postaje, pošte, šole in trgovine. Električna. Vselitve po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku Ljudske pravice. 2145 p

»AZBEST«

TOVARNA AZBESTNIH IZDELKOV

PLOČE

razpisuje natečaj

za tehničnega vodjo podjetja

POGOJI: inženir kemije z najmanj 3-letno prakso, po možnosti v azbestni ali tekstilni industriji.

tehnik z najmanj 8-letno prakso v kemični industriji.

Plača po tarifnem pravilniku ali sporazumu.

Stanovanje zagotovljeno. Nastop službe takoj.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela in potrdilom o nezakazovanju in da kandidati ni v preiskavi pošiljate na gornji naslov do 1. julija 1956.

1967

SLUŽBO IŠČE

BLAGAJNICA želi zaposlitev pri knjižnici ali kjerkoli. Ponudbe v upravo LP pod »Natančias«, si

ADMINISTRATORKA, dobra pisarniška moč, finančna manipulacija — želi zaposlitev. Ponudbe v upravo LP pod »Tudi blaginčarka«. si

VISI GRADBENI TEHNIK s pooblastitvijo za izvajanje in projekciranje, želi spremeniti službo v večjem delovnem mestu. Ponudbe v upravo LP pod »Družniško stanovanje«. 2212 si

GREM ZA GOSPODINJSKO POMOČNICO, Naslov v oglasnem oddelku Ljudske pravice. 626 si

POMOŽNA USTROSKA NEGOVALKA išče zaposlitev v kakem otroškem domu ali v bolnišnici. Gre tudi v kakšno planiško posteljanico. Naslov se dobi v podružnici Ljudske pravice v Trbovljah. 612

MLAJŠA TRGOVSKA POMOČNICA z enopolletno prakso želi zaposlitev v Mariboru. Naslov v podružnici LP v Mariboru. 627 M

MLAJŠI ELEKTROMONTER, kvalificiran v stroki, z dveletno prakso, bi sprejel službo kjerkoli v Sloveniji. Pogoj: samsko stanovanje. Naslov v podružnici Ljudske pravice v Trbovljah. 629 si

IZUČENA ZLATARKA z obrtno šolo in izpitom želi dobiti službo v zlatarski delavnici v Mariboru. Naslov posreduje podružnica Ljudske pravice v Mariboru. 630 M

PRODAMO

● traktor »Zadrugara« z bencinskim motorjem in

● prikolico »Zmaja 3 t

Oboje v dobrem stanju, pod ugodnimi pogoji — Ogled vsak delavnik od 6. do 14. ure v garaži v Žerjavu. — Ponudbe pošiljate na naslov

RUDNIKI SVINCA IN TOPILNICA MEŽICA — MEŽICA

ISČEM SLUŽBO. Sem vajena dela v gostilni, kjer sem bila zaposlena več let, kakor tudi poslov v manjši trgovini. Imam trgovski tečaj z izpitom. Naslov pove oglasni oddelček Ljudske pravice. 631 si

SPREJMEM SLUŽBO gospodinjke pomočnice. Vajena sem vseh gospodinjstvih opravil. — Naslov v oglasnem oddelku LP. 632 si

SIVILJA, vajena kvalitnih del, dalj časa zaposlena v večjem salonu, želi primerno zaposlitev. Naslov posreduje oglasni oddelček Ljudske pravice. 633 si

PLETARKA, s prakso in absolutirano obrtno šolo, išče službo v Mariboru. Naslov v podružnici Ljudske pravice v Mariboru. 634 si

TRAKTORIST z 10-letno prakso v upravljanju traktorjev — išče službo. Želi samsko stanovanje. Naslov v podruž. LP v Trbovljah. 635 si

SOBER z izpitom za vse vrste vozil išče službo. Zanimati naslovi pošiljate na LP v Kopru. 639 Ko

Prodamo osebne avtomobile znamke

MERCEDES 170 V

Vozila so v dobrem stanju. Cena je ugodna. Ogled je možen vsak dan v Ljubljani, Zaloška cesta 25.

3174

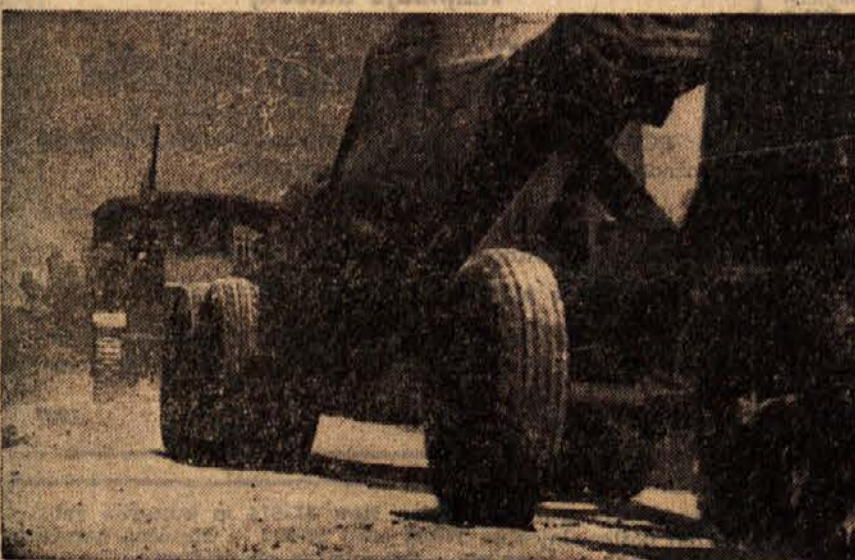
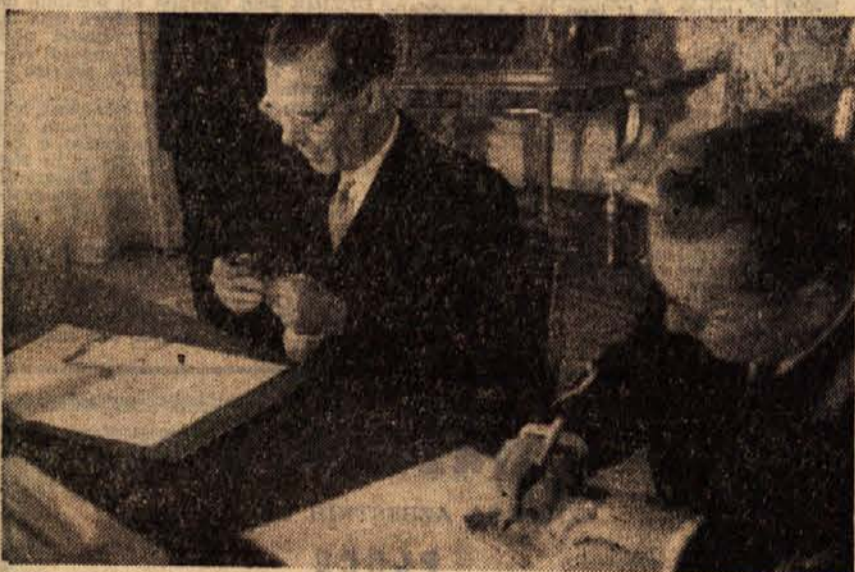
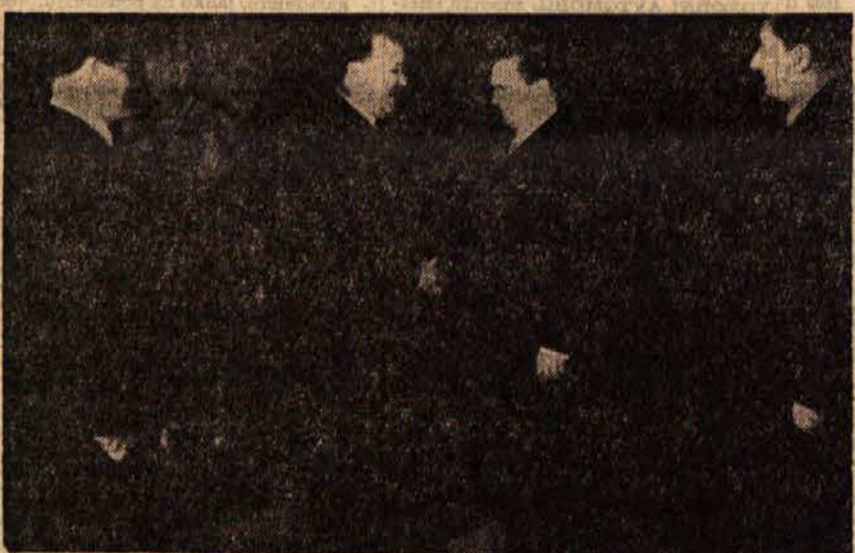
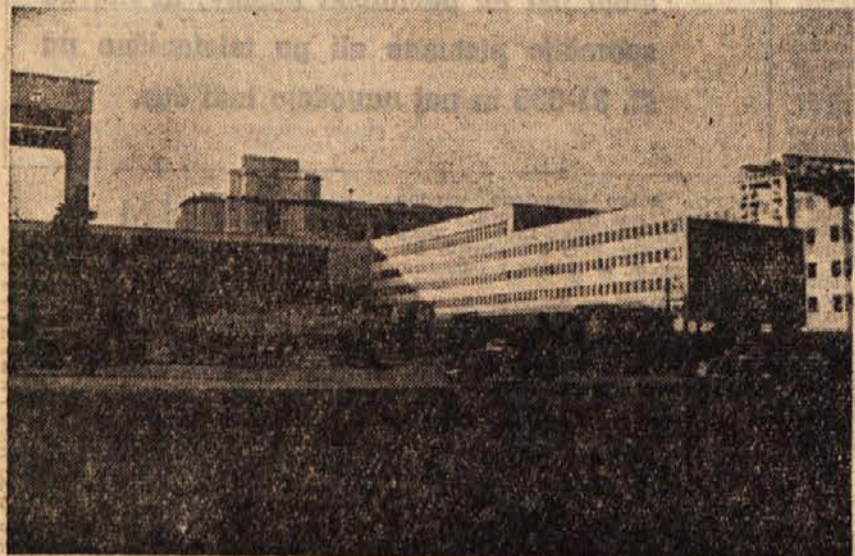
Scenarij:
Tihomir Stanojević

Režija:
Boško Vučinić
Tihomir Stanojević

Iz filma o življenju in delu JOSIPA BROZA-TITA

14

Dokumenti življenja

Te besede so bile potrjene tudi pred Združenimi narodi, kjer je ostala Jugoslavija dosleden branilec miru, borec za pravice malih narodov in za sodelovanje med državami. Generalni tajnik Združenih narodov je tudi osebno videl, kako odločni in odkritosrčni so narodi Jugoslavije in ljudje, ki jih vodijo.

O tovarišu Titu je tedaj rekel, da bo s svojim odporom proti agresiji in zunanjemu gospostvu zmerom živel v zgodovini kot zgled navdihnjene hrabrosti in neodvisnosti.

Osamitev je bila razbita.

Sklenjene gospodarske pogodbe in pogodbe o vojaški pomoči z deželami Zahoda niso vsebovale nobenih političnih pogojev in ljudstvo Jugoslavije je bilo hvaležno za razumevanje njegovih težav in njegovega položaja.

Pomoč zahodnih dežel je bila priložna velikim naporom, ki jih je prispevalo samo ljudstvo Jugoslavije je bilo hvaležno za razumevanje njegovih težav in njegovega položaja.

Jugoslavija je lahko bolj mirno, toda zmerom odločno hodila svojo pot socialističnega razvoja in napredka.

Besede njenih voditeljev in želje njenih ljudi so se hitro spreminjale v dejanja.

Sprejeti so bili novi pomembni sklepi o delavskem upravljanju, o decentralizaciji, o začetku odmiranja posameznih funkcij države.

Tov. Tito je rekel, da je bilo to najpomembnejše zgodovinsko dejanje po uveljavljenju zakona o nacionalizaciji proizvodnih sredstev. Državna lastnina, najnižja oblika družbene lastnine, je začela postopoma prehajati v višjo obliko socialistične lastnine. Tudi Boris Kidrič bo kakor njegovo delo zmerom ostal živo v spominu na dneve, ko so bili uveljavljeni ti pomembni sklepi in dela na tej poti.

Ob uveljavljenju novih gospodarskih zakonov je tov. Kidrič v govoru v Ljudski skupščini med drugim rekel:

»Ko sprejemamo te zakone, se moramo spomniti zgodovinske poti, polne poletov in porazov, poti, na kateri se je kristalizirala in uresničevala ideja socialistične demokracije. Na drugi strani smo dolžni storiti to tudi nasproti samim sebi, nasproti naši deželi, kajti prav takšen zgodovinski pogled nazaj kaže, da je socialistična Jugoslavija pod vodstvom svoje Partije in tov. Tita dosegla glede osvoboditve delavskega razreda in resnične socialistične demokracije največje uspehe, kar jih more doslej zabeležiti mednarodno delavske gibanje.«

Legenda: Na prvi sliki vidimo palačo Chaillot v Parizu, v kateri je bilo zasedanje Združenih narodov, na drugi tov. Edvarda Kardelja med govorom na zasedanju ZN, na tretji tov. Tita ob srečanju z bivšim generalnim tajnikom te organizacije v Beogradu. Četrta in peta slika prikazujeta del teksta iz filma, ki govori o pomoči zahodnih dežel. Šesta in sedma slika prikazujeta nadaljnje sadove v izgradnji socialistične Jugoslavije, pri čemer je podlaga obisk tov. Tita v Litostroju. Na osmi sliki je del njegovega rokopisa ob uveljavljenju zakona o delavskem upravljanju, deveta slika pa simbolično prikazuje izročitev tovarne delavcem. Na deseti sliki vidimo tov. Kidriča med govorom v Ljudski skupščini.

